

Број: 03-02-290/2017
Сарајево, 12.01.2023. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
гђа Мирјана Маринковић - Лепић, предсједавајућа
- Дом народа -
госп. Томислав Мартиновић, предсједавајући

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO** 5-3

Primljeno:		12-01-2023	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	-02-	732	117

ПРЕДМЕТ: Веза наши акти број: 03-02-290/2017 од 13.06.2018., 26.09.2019., 13.10. и 01.11.2021. и 12.05.2022. године

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације БиХ, а у вези са одредбама чл. 184. и 185. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08 и 26/20) и одредбама чл. 177. и 178. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), у прилогу Вам достављам **АМАНДМАНЕ ВЛАДЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА**, које је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 346. сједници, одржаној 12.01.2023. године.

Амандмани Владе Федерације Босне и Херцеговине постају саставни дио Приједлога закона о доприносима, који сам у парламентарну процедуру, ради разматрања и усвајања, доставио актом број: 03-02-290/2017 од 13.06.2018. године.

Амандмани се достављају на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (ЦД).

У прилогу овог акта достављам Вам, на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (ЦД), и текст Приједлога закона о доприносима са свим утврђеним амандманима, укључујући и амандмане из овог акта.

Исовремено молим да у складу са чл. 99. и 100. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 26/20) и са чл. 89. и 90. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), Приједлог закона о доприносима уврстите у Приједлог дневног реда прве наредне сједнице Представничког дома Парламента Федерације БиХ и у Приједлог дневног реда прве наредне сједнице Дома народа Парламента Федерације БиХ.

С поштовањем,

ПРЕМИЈЕР
Фадил Новалић

Прилог:- као у тексту на српском језику,

- Одредбе Приједлога закона о доприносима које се мијењају амандманима и
- Приједлога закона о доприносима са свим утврђеним амандманима, укључујући и амандмане из овог акта

Цо: Федерално министарство финансија-
Федерално министарство финансија
гђа Јелка Милићевић, министар

На основу члана 73. став (4) Пословника о раду Владе Федерације Босне и Херцеговине – Пречишћени текст (“Службене новине Федерације БиХ”, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), Влада Федерације Босне и Херцеговине је на 346. сједници, одржаној 12.01.2023. године, утврдила

**АМАНДМАНЕ
НА ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА**

АМАНДМАН I

У члану 2. тачка ии) мијења се и гласи:

„и) Просјечна мјесечна нето плата у Федерацији је просјечни износ мјесечне нето плате исплаћене по запосленом у Федерацији у периоду јануар – септембар текуће године који објављује Федерални завод за статистику и служи за утврђивање обавезе доприноса, у календарској години која слиједи иза године на коју се односи просјечна плата, за осигураника којем се прописани услов везује за исплату нето плате.“

Иза тачке ии) додаје се нова тачка јј) која гласи:

„јј) Родитељ његоватељ је лице којем је признат статус родитеља његоватеља и које је по том основу обавезно осигурано у складу са Законом о родитељима његоватељима.“

Образложење

Измјеном тачке ии) проширује се дефиниција просјечне мјесечне нето плате у Федерацији, а у циљу лакшег разумијевања и примјене исте.

Додавањем тачке јј) дефинише се појам родитеља његоватеља, као нове категорије осигураника у складу са посебним прописима који су регулисали ову област.

АМАНДМАН II

У члану 9. став (1) број „17,50%“ замјењује се бројем „16,50%“.

Образложење

У циљу додатног растерећења послодавца, стварања повољнијег пословног амбијента, стопа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање се смањује за један додатни индексни поен.

АМАНДМАН III

У члану 12. у тачки а) број „17,50%“ замјењује се бројем „16,50%“.

Образложење

Овим се врши усклађивање стопе доприноса за самосталну дјелатност са измјеном стопе садржаној у амандману II.

АМАНДМАН IV

У члану 13. став (1) тачка е) мијења се и гласи:

„е) родитељ његоватељ;“

У ставу (1) тачка „х“ се брише.
Досадашње тач. и) и ј) постају тач. х) и и).

У ставу (2) додаје се нова тачка х) која гласи:

„х) лица запослена у иностранству, ако нису обавезно осигурана по прописима те државе;“
Досадашња тачка х) постаје тачка и)

Образложење

Измјеном тачке е) допуњава се Закон у вези са новом категоријом осигураника и прописује да је обвезник доприноса из основице родитељ његоватељ, тј. лице којем је у складу са посебним прописом признат статус родитеља његоватеља и које је по том основу осигурано на обавезна осигурања.

Брисањем тачке х) у ставу (1) и додавањем тачке х) у ставу (2) прописује се да су лица запослена у иностранству, ако нису обавезно осигурана по прописима те државе, обвезници доприноса на основицу.

АМАНДМАН V

У члану 15. став (2) ријечи: „односно осигураник у складу са чланом 29. став (1) овог закона“ се бришу.

Образложење

Овим се врши усклађивање са чланом 29. овог закона.

АМАНДМАН VI

У члану 17. у ставу (10) број „80“ замјењује се бројем „100“.

Образложење

Овом измјеном додатно се стимулише улагање у добровољне пензијске фондове на начин да се примања од пензијског доприноса, на која се не плаћају доприноси, повећавају са 80,00 КМ на 100,00 КМ мјесечно и врши усклађивање са неопорезивим износом из Приједлога закона о порезу на доходак.

АМАНДМАН VII

У члану 21. став (2) тачка б) на крају текста тачка се замјењује зарезом и додају се ријечи: „уколико осигураник није осигуран на здравствено осигурање како је то утврђено прописима за незапослена лица.“

Образложење

Овом допуном се прописује обавеза плаћања посебног доприноса за здравствено осигурање за лица на стручном оспособљавању за рад без заснивања радног односа и волонтере, само уколико нису осигурана на здравствено осигурање како је то утврђено прописима за незапослена лица.

АМАНДМАН VIII

Члан 29. мијења се и гласи:

- „(1) Обвезник доприноса, по основу запослења у Федерацији код правног лица нерезидента Федерације, хуманитарне организације – нерезидента Федерације, међународне организације и установе или страног дипломатског и конзуларног представништва, ако међународним уговором није другачије одређено, је осигураник.
- (2) Обвезник обрачунавања и обвезник плаћања доприноса је послодавац нерезидент Федерације.
- (3) Изузетно, и осигураник из става (1) овог члана, може вршити обрачун и плаћање доприноса.
- (4) Доприноси за обвезнике из става (1) овог члана се обрачунавају и уплаћују сходно одредбама чл. 16. до 18. овог закона, с тим да мјесечна основица не може бити нижа од износа просјечне плате, осим у случају када је послодавац нерезидент Федерације чије је сједиште у Републици Српској или Брчко Дистрикту.“

Образложење

Овом измјеном се прописује да је за лице које је запослено у Федерацији код правног лица нерезидента обвезник обрачунавања и плаћања доприноса послодавац нерезидент Федерације, као и да мјесечна основица за обрачун доприноса не може бити нижа од износа просјечне плате, осим у случају када је послодавац нерезидент Федерације чије је сједиште у Републици Српској или Брчко Дистрикту.

АМАНДМАН IX

Члан 32. мијења се и гласи:

„Члан 32.

(За осигураника – родитеља његователја)

- (1) За осигураника – родитеља његователја, обвезник обрачунавања, обвезник плаћања доприноса и износ мјесечне основице су прописани Законом о родитељима његователјима.

(2) Доприноси према накнади родитељу његователју обрачунавају се истовремено са обрачуном накнаде и доспијевају на наплату истовремено са исплатом накнаде.“

Образложење

Овом одредбом прописује се обавеза доприноса за нову категорију обвезника у складу са Законом о родитељима његователјима и прописима донесеним на основу наведеног Закона.

АМАНДМАН X

У члану 47. став (1) иза броја „29.“ ријечи: „став (2)“ се бришу, а иза броја „30.“ додаје се број „32.“.

У ставу (4) иза ријечи: 31. став (1)“ број „32“ и зарез, се бришу.

У ставу (5) иза броја „28.“ ријечи: „29. став (1),“ се бришу.

У ставу (6) ријечи: „чл. 23., 24. и 29. став (1),“ замјењују се ријечима: „чл. 23. и 24.“.

Образложење

Овим се врши усклађивање са измијењеним члановима садржаним у амандманима VIII и IX.

АМАНДМАН XI

У члану 52. тачка б) мијења се и гласи:

„б) осигураник по основу запослења у иностранству, ако не уплати доприносе у року (члан 28.) или не достави Пореској управи Извјештај у року (члан 47. став (5)).“

Образложење

Овим се врши усклађивање са измијењеним чланом садржаним у амандману VIII.

АМАНДМАН XII

У члану 53. став (1) у загради број „32.“ се брише.

Образложење

Овим се врши усклађивање са измијењеним чланом садржаним у амандману IX.

АМАНДМАН XIII

У члану 55. у ставу (2) број „32.“ и зарез се бришу.

Образложење

Овом допуном се врши усклађивање са претходним амандманима.

АМАНДМАН XIV

У члану 56. став (2) број "1,0222" замјењује се бројем "1,0073".

Образложење

Овим измјеном се усклађује прописани коефицијент за прерачун бруто плата са предложеном промјеном стопе доприноса.

АМАНДМАН XV

У члану 58. број "2023." замјењује се бројем "2024.".

Образложење

Овом одредбом се прописује почетак примјене Закона о доприносима.

В. број: 2 /2023
12.01.2023. године
Сарајево

**ОДРЕДБЕ ПРИЈЕЛОГА ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА КОЈЕ СЕ МИЈЕЊАЈУ
АМАНДМАНИМА:**

**Члан 2.
(Појмови)**

и) Просјечна мјесечна нето плата у Федерацији је просјечни износ мјесечне нето плате исплаћене по једном запосленом, коју објављује Федерални завод за статистику.

**Члан 9.
(Доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање)**

(1) Из основице, на терет обвезника доприноса, стопа за обавезно пензијско и инвалидско осигурање је 17,50%.

(2) На основицу, стопа за додатни допринос за пензијско и инвалидско осигурање, за стаж осигурања с увећаним трајањем, за осигураника код којег се сваких 12 мјесеци стажа осигурања рачуна:

- а) као 14 мјесеци, је 3 %
- б) као 15 мјесеци, је 4,50%
- ц) као 16 мјесеци, је 6 %
- д) као 18 мјесеци, је 9 %

(3) Посебни допринос за осигурање за случај инвалидности и смрти због повреде на раду и професионалне болести за лица из чл. 21., 36. и 37. овог закона, те остала лица осигурана у одређеним околностима у складу са прописом о пензијском и инвалидском осигурању, обрачунава се по стопи 5%.

**Члан 12.
(Обавезни доприноси за осигуранике по основу самосталног рада)**

Доприноси и стопе на основицу:

- а) допринос за пензијско и инвалидско осигурање по стопи 17,50%
- б) допринос за здравствено осигурање по стопи 13,50%
- ц) допринос за осигурање у случају незапослености по стопи 1,50%

**Члан 13.
(Обвезници доприноса)**

(1) Обвезници доприноса из основице су:

- а) радници;
- б) изабрана, именована и постављена лица која остварују зараду, односно плату и/или разлику зараде, односно плате;
- ц) директор који пословодну функцију обавља у радном односу или без радног односа;
- д) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору закљученом непосредно с послодавцем;

- е) лица која остварују накнаду плате у складу са прописом који уређује финансијску подршку породици са дјецом;
- ф) лица која остварују накнаду у складу са прописом који уређује обавезно здравствено осигурање;
- г) лица која остварују уговорену накнаду;
- х) лица запослена у иностранству, ако нису обавезно осигурана по прописима те државе;
- и) страни држављани у зависности од радног и/или социјалног статуса;
- ј) остала лица укључена у обавезно осигурање, у складу са прописима којим се уређује обавезно осигурање.

(2) Обвезници доприноса на основицу су:

- а) пољопривредници;
- б) предузетници;
- ц) власник привредног друштва са сједиштем на подручју Федерације уколико није обавезно осигуран по другом основу;
- д) исплатилац пензија за кориснике пензија за које врши исплату;
- е) инострани пензионери;
- ф) вјерски службеници;
- г) надлежна јавна служба за запошљавање у складу са прописима о посредовању у запошљавању;
- х) заводи, фондови, органи управе и друга правна или физичка лица у складу са овим законом.

(3) Послодавац је обвезник додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се запосленом рачуна с увећаним трајањем, у складу са законом.

(4) Обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и физичке онеспособљености по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом су:

- а) задруга - за лица која обављају привремене и повремене послове преко задруге, у складу са законом;
- б) завод за запошљавање - за лица промијењене радне способности, које јавна служба за запошљавање с евиденције упућује на преквалификацију, односно доквалификацију;
- ц) орган, организација или установа (школа, факултет и др.) - код које се ученик или студент налази на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави;
- д) орган, организација или установа – за волонтера, у којој се обавља волонтерски рад, односно служба за запошљавање у случају када она упућује на волонтерски рад;
- е) орган, организација или установа – за лице које се стручно оспособљава у том органу, организацији или установи;
- ф) други правни субјекти, у складу са законима и другим прописима који уређују систем обавезног осигурања.

Члан 15.

(За осигураника по основу радног односа)

(1) Обвезник доприноса по основу радног односа је осигураник.

(2) Обвезник обрачунавања и обвезник плаћања свих доприноса је послодавац или друго лице које умјесто послодавца осигуранику исплаћује плату, накнаде плате и остала примања, односно осигураник у складу са чланом 29. став (1) овог закона.

Члан 17.

(Мјесечна основица за обрачун доприноса)

(1) Мјесечна основица за обрачун доприноса је плата односно примање од несамосталног рада, опорезиво порезом на доходак, што га послодавац или друго лице умјесто послодавца исплаћује или даје у стварима и/или услугама или је било дужно исплатити осигуранику за рад у одређеном мјесецу према уговору о раду, правилнику о раду, колективном уговору или посебном пропису.

(2) У мјесечну основицу укључене су и накнаде плате: за прекид рада који није проузроковао радник, за вријеме празника за које се по закону не ради, за вријеме одсуства с посла радника у вријеме коришћења годишњег одмора, за вријеме одсуства с посла у складу са законом, колективним уговором и др., за вријеме одсуства радника с посла ради образовања и стручног оспособљавања и преквалификације радника, у случајевима привремене спријечености за рад услјед болести у трајању утврђеним законом и због повреде на раду или обољења од професионалне болести која се исплаћује из средстава правног, односно физичког лица код којег је осигураник запослен.

(3) У мјесечну основицу укључени су и износи осталих примања од несамосталног рада, опорезиви порезом на доходак: накнада за топли оброк, накнада за пријевоз на посао и с посла и накнада за регрес.

(4) У мјесечну основицу укључена су и остала примања што их послодавац исплаћује или даје раднику за обављени рад у складу са уговором о раду, правилником о раду, колективним уговором или посебним прописом, а та се примања не односе на накнаду за рад у одређеном мјесецу, као што су: додатна плата (ван редовних мјесечних плата) и остала слична примања од несамосталног рада.

(5) У мјесечну основицу укључена су и примања по основу накнада, користи, премија, потпора, бонуса, награда, дневница, теренског додатка и отпремнине и остала примања, исплаћени изнад неопорезивих износа, у складу с прописима о порезу на доходак.

(6) У мјесечну основицу укључене су и заостале плате односно разлике плата које се односе на протекле пореске периоде, а које се раднику или бившем раднику исплаћују у текућем пореском периоду на основу судске пресуде, осим износа затезних камата, које се у овом случају не сматрају опорезивим приходом од несамосталног рада.

(7) Мјесечна основица утврђена према ст. (1) и (2) овог члана је износ што га је послодавац или друго лице умјесто послодавца дужно исплатити осигуранику према уговору о раду, правилнику о раду, односно према другом акту који уређује обавезе послодавца према раднику, али не може бити нижа од најниже плате у складу са посебним прописом.

(8) Мјесечна основица утврђена према ст. (1) и (2) овог члана за лице које обавља пословодну функцију директора је износ што га је послодавац дужан исплатити према уговору о раду, правилнику о раду, односно према другом акту који

уређује обавезе послодавца према директору, али не може бити нижа од износа просјечне плате.

(9) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, за раднике којима се исплаћује мјесечна плата у висини до 85% просјечне мјесечне нето плате, у рудницима угља, текстилној, кожној и индустрији обуће и нискоакумулативним дјелатностима традиционалних, старих, заната утврђених посебним прописом, мјесечна основица за обрачун доприноса производ је износа просјечне плате и коефицијента 0,35.

(10) Изузетно, доприноси се не плаћају на примања од пензијског доприноса до 80,00 КМ мјесечно, уплаћена обвезнику доприноса од уплатиоца доприноса у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови у Федерацији.

Члан 21.

(За осигураника по основу стручног оспособљавања за рад без заснивања радног односа и волонтера)

(1) За осигураника по основу стручног оспособљавања за рад без заснивања радног односа и волонтера обвезник обрачунавања и плаћања доприноса је послодавац који је примио осигураника ради стручног оспособљавања за рад без заснивања радног односа и волонтера.

(2) За осигураника из става (1) овог члана доприноси се обрачунавају на основицу према мјесечној основици из става (4) овог члана, и то:

- а) Посебни допринос за осигурање за случај инвалидности и смрти због повреде на раду и професионалне болести из члана 9. став (3) овог закона.
- б) Посебни допринос за здравствено осигурање из члана 10. тачка ц) подтачка 2) овог закона.

(3) Обавеза доприноса у складу са ставом (1) овог члана обрачунава се према мјесечним основицама које се односе на период у трајању до једне године.

(4) Мјесечна основица за осигуранике из става (1) је производ просјечне плате и коефицијента 0,35.

(5) Ако послодавац осигуранику из става (1) овог члана исплати примање подложно обавези пореза на доходак, обавеза доприноса према том примању утврђује се на начин прописан за обавезу доприноса за осигуранике који остварују примања по основу обављања привремених и повремених послова, од повремених слободних занимања, допунског рада и осталих активности, из члана 30. овог закона.

(6) Доприноси се обрачунавају и доспијевају на наплату до 15-тог дана у мјесецу за претходни мјесец.

Члан 29.

(За осигураника по основу запослења у Федерацији код правног лица нерезидента Федерације)

(1) Осигураник по основу запослења у Федерацији код правног лица нерезидента Федерације, хуманитарне организације – нерезидента Федерације, међународне организације и установе или страног дипломатског и конзуларног представништва,

ако међународним уговором није другачије одређено, обвезник је доприноса и обвезник плаћања доприноса.

(2) Изузетно од става (1) овог члана обрачунавање и уплату доприноса на начин прописан овим законом може вршити и нерезидент Федерације, код којег је обвезник запослен.

(3) Доприноси из члана 16. овог закона се обрачунавају на основицу према мјесечној основици из ст. (4) и (5) овог члана.

(4) Мјесечна основица за обрачун доприноса је плата односно примање од несамоствалног рада, опорезиво порезом на доходак, што га послодавац исплаћује или даје у стварима и/или услугама или је био дужан исплатити осигуранику за рад у одређеном мјесецу према уговору о раду и другим прописима.

(5) Основица из става (4) овог члана не може бити нижа од:

а) просјечне плате запослених на територији Федерације, за радна мјеста која одговарају нивоу образовања закључно са средњом стручном спремом,

б) двоструке просјечне плате, за радна мјеста која одговарају нивоу образовања закључно са високом стручном спремом,

ц) троструке просјечне плате, за радна мјеста која одговарају нивоу постдипломске стручне спреме.

(6) Доприноси доспијевају на наплату до 15-тог дана у мјесецу за претходни мјесец.

Члан 32.

(За осигураника - лице које је прекинуло рад, а бивши га је послодавац упутио на образовање или стручно усавршавање)

(1) За осигураника - лице које је прекинуло рад, а бивши га је послодавац упутио на образовање или стручно усавршавање обвезник обрачунавања и плаћања доприноса за здравствено осигурање је правно или физичко лице или други пословни субјект који је извршио пријаву осигураника на обавезно здравствено осигурање.

(2) Допринос за здравствено осигурање из члана 10. тачка а) овог закона обрачунава се на мјесечну основицу која је производ износа просјечне плате и коефицијента 0,40.

(3) Допринос се обрачунава и доспијева на наплату до 15-тог дана у мјесецу за претходни мјесец.

Члан 47.

(Састављање извјештаја и обрачунског листа)

(1) Обвезник обрачунавања доприноса, за осигуранике из чл. 15., 19., 20., 29. став (2), 30., 35. и 39. овог закона саставља Извјештај о врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој су доприноси обрачунати, периоду на који се обавеза односи, те о другим подацима и доставља га надлежној испостави Пореске управе истог, а најкасније наредног дана од дана исплате плате односно примања.

(2) У случају када није извршена исплата плате до краја мјесеца када је доспјела плата, обвезник обрачунавања доприноса из става (1) овог члана дужан је да састави Обрачунски лист о врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој су доприноси обрачунати, периоду на који се обавеза односи, те о другим подацима и исти доставити надлежној испостави Пореске управе, најкасније седам дана по истеку мјесеца када је доспјела плата.

(3) Обвезник обрачунавања доприноса дужан је електронским путем достављати Извјештај из става (1) овог члана и Обрачунски лист из става (2) овог члана.

(4) Обвезник обрачунавања доприноса, за осигуранике из чл. 21., 22., 26., 31. став (1), 32., 33., 34., 36., 37. и 38. овог закона саставља Извјештај о врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој су доприноси обрачунати, периоду на који се обавеза односи, те о другим подацима и доставља га надлежној испостави Пореске управе најкасније до посљедњег дана у мјесецу за претходни мјесец.

(5) Осигураник који је сам обвезник обрачунавања доприноса за лично осигурање из чл. 23., 24., 25., 27., 28., 29. став (1), 31. став (3) и 46. овог закона саставља извјештај о врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој су доприноси обрачунати, периоду на који се обавеза односи, те о другим подацима и доставља га надлежној испостави Пореске управе истог, а најкасније наредног дана од дана уплате доприноса.

(6) Осигураник који је сам обвезник обрачунавања доприноса за лично осигурање из чл. 23., 24. и 29. став (1), овог закона, у случају када није извршио уплату доприноса до 15-тог дана у мјесецу за претходни мјесец, дужан је да састави Обрачунски лист о врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој су доприноси обрачунати, периоду на који се обавеза односи, те о другим подацима и доставити га надлежној испостави Пореске управе најкасније до посљедњег дана у мјесецу за претходни мјесец.

(7) Извјештаји из ст. (1), (4) и (5) и Обрачунски лист из ст. (2) и (6) овог члана, које је Пореској управи дужан подносити обвезник обрачунавања доприноса сматрају се пореском пријавом у смислу одредаба прописа који уређује поменућу област.

(8) Начин, облик и садржај извјештаја из ст. (1), (4) и (5) и обрачунског листа из ст. (2) и (6) овог члана прописује Федерални министар финансија (у даљем тексту: министар).

Члан 52.

(За обвезнике доприноса за лично осигурање)

(1) Новчаном казном у износу од 1.500,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај:

а) осигураник по основу обављања самосталне дјелатности обрта и дјелатности сродних обрту, пољопривреде и шумарства, осталих самосталних дјелатности и професионалних дјелатности, ако не уплати доприносе у року (чл. 23. и 24.) или не достави Пореској управи Извјештај односно Обрачунски лист у року (члан 47. ст. (5) и (6)),

б) осигураник по основу запослења код правног или физичког лица нерезидента Федерације, ако не уплати доприносе у року (чл. 28. и 29.)

или не достави Пореској управи извјештај односно Обрачунски лист у року (члан 47. ст. (5) и (6)).

Члан 53.

(За остале обвезнике уплате доприноса)

(1) Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај обвезник уплате доприноса, ако не уплати доприносе у прописаном року или не достави Извјештај Поресној управи (чл. 32., 33., 36. и 37. став (1) тачка е)).

(2) Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 2.500,00 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице у правном лицу.

Члан 55.

(Подзаконски акти и рокови за њихово доношење)

(1) Министар ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о примјени Закона о доприносима којим ће се прописати начин поступања при утврђивању и обрачуну доприноса, начин извјештавања те облик и садржај извјештаја и друга питања којима ће се уредити провођење одредби закона као и Упутство о начину на који је банка обавезна извјештавати Пореску управу о реализацији налога из члана 48. овог закона.

(2) Министар објављује до 31. децембра текуће године, за сљедећу календарску годину, износе мјесечних основица за обрачун доприноса, које су прописане као производ износа просјечне плате и одређеног коефицијента, из чл. 17., 19., 21., 23., 24., 25., 28., 29., 32., 33., 40. и 46. овог закона.

(3) Основице из чл. 22., 26., 27., 31., 34., 35., 37., 38. и 39. овог закона утврђује својим прописима законодавно тијело кантона.

Члан 56.

(Пријелазне одредбе)

(1) Доприносе за које је обавеза плаћања настала, односно доспјела до дана почетка примјене овог закона, обвезници плаћања доприноса су дужни платити у складу с прописима који су важили до дана почетка примјене овог закона.

(2) Обвезници обрачунавања и плаћања доприноса дужни су након ступања на снагу овог закона извршити прерачун плата (брutto износ) за обвезнике доприноса - запосленике, на нову збирну стопу као производ брутто износа плате и коефицијента 1,0222.

Члан 58.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“, а примјењиват ће се од 1. јануара 2023. године.

**БОСНАИХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА**

Обједињени текст ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА који укључује:

- Приједлог Закона о доприносима
- Амандмане Владе ФБИХ из септембра 2019. године
- Амандмане Владе ФБИХ из октобра 2021. године
- Амандмане Владе ФБИХ из маја 2021. године
- Амандмане Владе ФБИХ из јануара 2023. године

- Сарајево, јануара 2023. године

ЗАКОН О ДОПРИНОСИМА

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет закона)

(1)

Овим законом уређује се систем обавезних доприноса за финансирање обавезних осигурања, врсте доприноса и стопе за обрачун, обвезник доприноса, обвезник обрачунавања доприноса, обвезник плаћања доприноса, основнице за обрачун и начин њихова утврђивања, обавеза и начин обрачунавања, обавеза плаћања и рокови за уплату, обавеза извјештавања и друга питања везана уз полове прикупљања и наплате доприноса у Федерацији Босне и Херцеговине (удаљем тексту: Федерација).

(2)

Овим се законом уређују и основнице и стопе за обрачун доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и рокови за уплату доприноса за лица која судобровољно осигурају иницијално у складу са прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

(3) Стопе доприноса утврђују надлежни органи, стим да висина стопе не може бити већа од висине стопе прописаних овим законом.

Члан 2. (Појмови)

Појмови који се користе у овом закону имају следеће значење:

а) Обвезници доприноса су осигураници, односно послодавци у посебним случајевима у складу са одредбама закона, а обвезници доприноса који се обрачунавају и плаћају из других извора су: заводи, фондови, органи управе и друга правна или физичка лица одређена прописима о пензијском и инвалидском осигурању, здравственом осигурању и осигурању од незапослености;

б) Обвезник обрачунавања и плаћања доприноса је послодавац, односно други исплатилац прихода који је дужан да обрачуна и плати допринос еу своје им еиу користосигураника, односно, обвезник обрачунавања и плаћања може бити и осигураник у случајевима прописаним овим законом;

ц)

Осигураник је физичко лице које је обавезно осигурано у складу са прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање у случају незапослености како и другалица осигураног по другом основу;

д)

Лице које има уређен статус осигураника са матрасе физичко лице које је кодносно оца обавезно осигурања пријављено или је треће лице пријављено као осигурано лице по основу обавезног осигурања за које је, овим законом, прописана обавеза доприноса;

е)

Радник је физичко лице које у радном односу обавља послове за послодавца у складу са прописом који уређује радне односе;

ф)

Председник или члан управе, односно директор јелице које је дефинисано одредбама прописа о раду;

г)

Изабрано, именовано или постављено лице је физичко лице које је по основу обављања дужности у представничком или извршном тијелу власти или обављања дужности директора, одстранетијела које обавља дужности, пријављено на обавезно осигурања;

х)

Изаслани радник је физичко лице које за послодавца сједишту у Федерацији обавља послове у другој држави или јена раду у дипломатском или конзуларном представништву или међународној организацији у иностранству;

и)

Незапослено лице је лице које се као незапослено води у кантоналној служби за запошљавање, у складу са прописима о запошљавању;

ј)

Добровољни осигураник је лице које је у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању осигурано на добровољно пензијско и инвалидско осигурање;

к)

Иностранци пензионер је физичко лице пребивалишту у Федерацији које прима пензију или инвалиднину у складу са прописима о иностранносно оца осигурања;

л)

Лице које обавља привремене и повремени послове је физичко лице које обавља послове у договору о привременим и повременим пословима,

закљученим ускладу са прописом који уређује радне односе,
и по основу остварује уговорену накнаду;

м) Волонтер је физичко лице које се, ускладу са прописима о волонтирању, по основу уговора о волонтерском раду налазина добровољном раду;

н) Лице на стручном способљавању јелице које се, ускладу са прописима о раду, без заснивања радног односа, стручно способљавана основу уговора;

о) Приправник је физичко лице које се, ускладу са прописима о раду на основу уговора о раду, налазина на стручном способљавању засамо сталан рад;

п) Послодавац је правно, односно физичко лице или друге правне субјект који је обвезник обрачунавања и плаћања доприноса за запослене, лица која обављају привремене и повремене послове иза забрана, именована и постављена лица која остварују плату или друго примање;

р) Исплатилац прихода је послодавац, друго правно, односно физичко лице или друге правне субјект који је дужан да има и користи сигураник а или своје име, а у користи сигураника обрачуна и плати доприносе и истовремено исплатом прихода на којесе плаћају доприноси;

с) Носиоци сигурања су ванбуџетски фондови;

т) Предузетник је физичко лице које обавља самосталну привредну, професионалну или другу дјелатност ускладу са законом по основу којег плаћа порез над оходак на приходе од самосталне дјелатности;

у) Пољопривредник је физичко лице које обавља пољопривредну дјелатност;

в) Трговац појединац је физичко лице, које обавља дјелатност трговине на мало личним радом изван продавнице којим стиче својство трговца појединца ускладу са прописима о унутрашњој трговини, самбез запошљавања других лица;

з) Лице које остварује уговорену накнаду је физичко лице које обавља послове по основу уговора одјелу, ауторског уговора, уговора о допунском раду и другог уговора или понеком другом основу, а за извршен рад остварује уговорену накнаду;

аа)

Уговорена накнада јенакнадау којој садржани порези доприноси којима се плаћају натер етлица која остварују ту накнаду;

бб)

Плаћаје примање штога послодаваци или друго лице у мјесту послодавца, те представничко тијело или извршнотијело државне, федералне, кантоналне, градске или општинске власти у којој осигураник обавља дужности забрано или именована глица исплаћује или даје у стварима и/или услугама или га је биодужан исплатити радни куодносно осигураник у износ основног односа или забрано или именованом лицу з араду одређеном мјесецу према уговору о раду, правилнику о раду, колективном уговору или посебном пропису, а од тог се примања, према прописима о порезу на доходак, утврђује доходак од несамо стално града. Укупан износ платесадржи износ доприноса из основице, износ пореза на доходак и нето износ;

цц)

Остала примања је супримања што их послодаваци или друго лице у мјесту послодавца те представничко тијело или извршнотијело државне, федералне, кантоналне, градске или општинске власти, у којој осигураник обавља дужности забрано или именована глица, осим плате, исплаћује или даје у стварима и/или услугама или их је биодужан исплатити за посленику, односно осигураник у основу радног односа или забрано или именованом лицу з араду одређеном мјесецу или години или у општену везану з радни однос према уговору о раду, правилнику о раду, колективном уговору или посебном пропису, а од тих се примања, ускладу са прописима о порезу на доходак, утврђује доходак од несамо стално града. Укупан износ примања садржи износ доприноса из основице те износ пореза на доходак и нето износ;

дд)

Допринос из основице је износ доприноса којима обрачунава, обуставља и плаћа послодавац, односно други исплатилац прихода у име и у корист осигураника, односно осигураник случајевима прописаним овим законом;

ее)

Доприносна основица је износ доприноса којима обрачунава и плаћа исплатилац прихода у своје име, а у корист осигураника, односно којима осигураник сам себе обрачунава и плаћа случајевима прописаним овим законом;

фф)

Мјесечна основица доприноса је износ на којима се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски мјесец осигурања;

гг)

Најнижамјесечнаосновицадоприносајенајнижиизноснакојисеобрачунавајуиплаћају доприносизаједанкалендарскимјесециосугурања;

хх) Просјечна мјесечна плата у Федерацији (удаљем тексту: просјечна плата) је просјечан износ мјесечне плате (брото) исплаћенепозапосленому Федерацији у периоду јануар – септембар текуће године који објављује Федерални завод за статистику, а са тојисе од износа доприноса из основице, порезана дохода кинето износа и служизаутврђивањемјесечнеосновицеинајнижемјесечнеосновице за обрачунавање доприноса у календарској години која слиједи иза годиненакојусеодносипросјечнаплата;

и и) Просјечна мјесечна нето плата у Федерацији је просјечни износ мјесечне нето плате исплаћене по запосленом у Федерацији у периоду јануар – септембар текуће године који објављује Федерални завод за статистику и служи за утврђивање обавезе доприноса, у календарској години која слиједи иза године на коју се односи просјечна плата, за осигураника којем се прописани услов везује за исплату нето плате.“

јј) Родитељ његоватељ је лице којем је признат статус родитеља његоватеља и које је по том основу обавезно осигурано у складу са Законом о родитељима његоватељима.¹

Просјечна мјесечна нето плата у Федерацији је просјечни износ мјесечне нето плате исплаћене по једном запосленом, коју објављује Федерални завод за статистику.

Члан 3. (Обавезна осигурања)

(1) Обавезним осигурањима сматрају се:

а) обавезно пензијско и инвалидско осигурање;

¹ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 2. тачка и и) мијења се и гласи: „и и) Просјечна мјесечна нето плата у Федерацији је просјечни износ мјесечне нето плате исплаћене по запосленом у Федерацији у периоду јануар – септембар текуће године који објављује Федерални завод за статистику и служи за утврђивање обавезе доприноса, у календарској години која слиједи иза године на коју се односи просјечна плата, за осигураника којем се прописани услов везује за исплату нето плате.“

Иза тачке и и) додаје се нова тачка јј) која гласи:

„јј) Родитељ његоватељ је лице којем је признат статус родитеља његоватеља и које је по том основу обавезно осигурано у складу са Законом о родитељима његоватељима.“

- б) обавезно здравствено осигурање;
- ц) обавезно осигурање од незапослености.

(2) Обавезно осигурања, обавезно осигуран лица, права и обавезе из осигурања и носиоци обавезних осигурања уређени су прописима о обавезним осигурањима и посебним прописима.

Члан 4. (Обавеза доприноса)

(1) Обавезом доприноса сматра се терет што га обвезник уплате доприноса има уплатити у криву другу глицу осигураника или што га обвезник доприноса има уплатити за своје лично осигурање.

(2) Под обавезом доприноса сматрају се и поступци: обрачунавање обавезе, плаћање настале обавезе те извештавање о обрачунатим плаћеним доприносима.

(3) Обавеза доприноса везана је уз период проведену осигурању и уз основно осигурање. Почетаки престанак периода осигурања те основно осигурање аутврђују носиоци обавезних осигурања.

(4) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, обавеза доприноса према ставу (2) овог члана није уживезана уз период проведену осигурању.

(5) Обавеза доприноса повише основа иза исти период међу собно сене и скључују.

Члан 5. (Обвезник доприноса)

(1) Обвезником доприноса сматра се осигураник, односно физичко лице, предузетник или пословни субјект, заводи, фондови, органи управе и друга правна или физичка лица, одређена прописима о пензијском и инвалидском осигурању, здравственом осигурању и осигурању у случају незапослености.

(2) Обвезници доприноса су и странци који се у складу са прописима о обавезним осигурањима зависно од свога градног или социјалног статуса у Федерацији сматрају обавезно осигураним лицима, односно који у Федерацији обављају дјелатности или остварују примања према којима је прописана обавеза доприноса, осим ако међу државним уговориманиједругачије уређено.

Члан 6.
(Добровољно пензијско и инвалидско осигурање)

Добровољно пензијско и инвалидско осигурање, права и обавезе из осигурања и носилац добровољног осигурања, уређени су прописима о пензијско и инвалидском осигурању и посебним прописима.

Члан 7.
(Послови прикупљања и наплате доприноса)

Пословима прикупљања и наплате доприноса сматрају се: утврђивање обавезе и обрачунавање износа доприноса, евидентирање насталих обавеза, наплата и присилна наплата, надзор, покретање и провођење прекршајног поступка због повреда одредаба овог закона, извјештавање носилаца осигурања о утврђеној основици, обрачунатим наплаћеним доприносима те остали послови везани за прикупљање и наплату доприноса.

Послове прикупљања и наплате доприноса обавља Пореска управа Федерације Босне и Херцеговине (удаљем тексту: Пореска управа).

ПОГЛАВЉЕ II - ОБАВЕЗНИ ДОПРИНОСИ

Одјелјак А. Врсте доприноса и стопе доприноса по врстама осигурања

Члан 8.
(Врсте доприноса)

За финансирање обавезних осигурања обавеза је обрачунавање и плаћање доприноса по врстама:

- а) доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање;
- б) доприноса за обавезно здравствено осигурање;
- ц) доприноса за обавезно осигурање у случају незапослености.

Члан 9.
(Допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање)

(1) Изосновице, натеретобвезникадоприноса, стопазаобавезнопензијскоинвалидскоосигурањеје16,50%².

(2) Наосновицу, стопазадодатнидоприносзапензијскоинвалидскоосигурање, застажосигурањасувећанимтрајањем, заосигураникакодкојегсесваких 12 мјесецистажаосигурањарачуна:

а) као 14 мјесеци, је 3%

б) као 15 мјесеци, је 4,50%

ц) као 16 мјесеци, је 6%

д) као 18 мјесеци, је 9%³

(3) Посебнидоприносзаосигурањезаслучајинвалидностиисмртизбогповреденарадуипр офесионалнеболестизалицаизчл. 21., 36. и 37. овогзакона, теосталалицаосигуранауодређенимоколностимаускладусапрописомопензијскоинвалидскомосигурању, обрачунавасепостоји 5%.

Члан 10.

(Доприносизаобавезноздравственоосигурање)

Заобавезноздравственоосигурањеврстедоприносаистопезаобрачунсу:

а) доприносзаздравственоосигурањеизосновицеобрачунавасепостоји 13,50%.

б) посебнидоприносзакоришћењездравственезаштитеуиностранствупрописујеВлада ФедерацијеБоснеиХерцеговине, наприједлогФедералногминистарствафинансија (удаљемтексту: Министарство).

ц) посебнидоприносизаздравственоосигурање:

1) заосигураникакорисникапензије, изчлана 31. ст. (1) и (3) овогзакона, обрачунавасепостоји 1,20%;

2) заосигураниканезапосленолицеизчлана 22. овогзакона, каоилиценастручномоспособљавањуизчлана 21. овогзаконаобрачунавасепостоји 2%;

²Амандмани Владе из септембра 2019. године: У члану 9. став (1) број „18,50%“ замјењује се бројем „18%“
Амандмани Владе из октобра 2021. године: У члану 9. став (1) број „18%“ замјењује се бројем „17,50%“.
Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 9. став (1) број „17,50%“ замјењује се бројем „16,50%“

³АмандманиВладеизсептембра 2019. године: Уставу (2): утачкиа) број „3,08%“ замјењујесебројем „3%“, утачкиб) број„4,62%“ замјењујесебројем „4,50%“, утачкиц) број „6,16%“ замјењујесебројем „6%“ иутачкид) број „9,25%“ замјењујесебројем „9%“.

- 3) заосигураникеизчл. 36. и 37. овогзакона, заслучајповреденарадуипрофесионалнеболести, обрачунавасепостопаи 5%;
- 4)заосигураникеизчлана 38.овогзакона, уодређенимоколностима,обрачунавасепостопаи 2%.

Члан 11.

(Доприносзаобавезноосигурањеуслучајунезапослености)

Доприносзаобавезноосигурањеуслучајунезапосленостиобрачунавасепостопаи 1,50%⁴.

Члан 12.

(Обавезнидоприносизаосигураникепоосновусамосталнограда)

Доприносиистопенаосновицу:

- а) доприносзапензијскоииinvalidскоосигурањепостопаи 16,50%⁵ б) доприносзаздравственоосигурањепостопаи 13,50%
- ц) доприносзаосигурањеуслучајунезапосленостипостопаи 1,50%⁶

ОдјељакБ. Обвезницииобавезедоприноса

Члан 13.

(Обвезницидоприноса)

(1) Обвезницидоприносаизосновицесу:

- а) радници;
- б) изабрана, именованаипостављеналицакојаостварујузараду, односно плату и/илиразликузараде, односноплате;

⁴Амандмани Владе из септембра 2019. године:У члану 11. број „1,50%“ замјењује се бројем „1%“
Амандмани Владе из октобра 2021. године:У члану 11. број „1%“ замјењује се бројем „1,50%“

⁵Амандмани Владе из септембра 2019. године: У члану 9. став (1) број „18,50%“ замјењује се бројем „18%“
Амандмани Владе из октобра 2021. године: У члану 9. став (1) број „18%“ замјењује се бројем „17,50%“
Амандмане Владе из јануара 2023. године:У члану 12. у тачки а) број „17,50%“ замјењује се бројем 16,50%“

⁶Амандмани Владе из септембра 2019. године: У члану 11. број „1,50%“ замјењује се бројем „1%“.
Амандмани Владе из октобра 2021. године: У члану 11. број „1%“ замјењује се бројем „1,50%“

- ц) директор који пословодну функцију обавља у радном односу или без радног односа;
- д) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору закљученом непосредно са послодавцем;
- е) родитељ његоватељ⁷;
- ф) лица која остварују накнаду усклада са прописом који уређује обавезно здравствено осигурање;
- г) лица која остварују уговорену накнаду;
- х) страни држављани у зависности од радног/или социјалног статуса;
- и) остала лица укључена у обавезно осигурање, усклада са прописима којим се уређује обавезно осигурање.

(2) Обвезници доприноса на основицу су:

- а) пољопривредници;
- б) предузетници;
- ц) власник привредног друштва са сједиштем на подручју Федерације уколико није обавезно осигуран под другом основу;
- д) исплатилац пензија за кориснике пензија за које врши исплату;
- е) инострани пензионери;
- ф) вјерски службеници;
- г) надлежна јавна служба за запошљавање у складу са прописима о посредовању у запошљавању;
- х) лица запослена у иностранству, ако нису обавезно осигурана по прописима те државе⁸;
- и) заводи, фондови, органи управе и друга правна или физичка лица у складу са овим законом.

(3)

Послодавац је обвезник додатно доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стажа осигурања који се запослено мачуна су већаним трајањем, у складу са законом.

(4)

Обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и физичке неспособљености по основу повреде на раду и професионалне болести и допринос за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом су:

⁷ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 13. став (1) тачка е) мијења се и гласи: „е) родитељ његоватељ;“

⁸ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У ставу (1) тачка „х“ се брише. Досадашње тач. и) и ј) постају тач. х) и и). У ставу (2) додаје се нова тачка х) која гласи: „х) лица запослена у иностранству, ако нису обавезно осигурана по прописима те државе;“
Досадашња тачка х) постаје тачка и)

- а) задруга - залица која обављају привремене и повремене послове преко задруге, ускладу са законом;
- б) завод за запошљавање - залица промијењене радне способности, које јавна служба запошљава се евиденције упућујена пре квалификацију, односно до квалификацију;
- ц) орган, организација или установа (школа, факултет и др.) - код којег се ученици или студенти налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави;
- д) орган, организација или установа – заволонтера, у којој се обавља волонтерски рад, односно служба запошљавање у случају када она упућујена волонтерски рад;
- е) орган, организација или установа – залице које сестручно оспособљава у том органу, организацији или установи;
- ф) други правни субјекти, ускладу са законима и другим прописима који уређују систем обавезног осигурања.

Члан 14.

(Обавеза доприноса и друге обавезе за осигуранике према радном и/или социјалном статусу)

За осигуранике из члана 13. став (1) овог закона обавеза доприноса (терет), које обвезник доприноса, обавеза обрачунавања, обавеза плаћања и извјештавања, врсте доприноса и стопе за обрачун, основица за обрачун доприноса, начин обрачунавања, рокови за уплату и обавеза извјештавања зависе од основе осигурања, односно од радног и/или социјалног статуса осигураника.

Члан 15.

(За осигураника по основу радног односа)

(1) Обвезник доприноса по основу радног односа је осигураник.

(2)

Обвезник обрачунавања и обвезник плаћања свих доприноса је послодавац или друго лице које у мјесто послодавца осигураника исплаћује плату, накнаде плате и остала примања.⁹

Одјељак Ц. Обрачунавање и плаћање доприноса

⁹ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 15. став (2) ријечи: „односно осигураник у складу са чланом 29. став (1) овог закона“ се бришу.

Члан 16.
(Обрачун доприноса за осигурање по основу радног дана)

Допринос се обрачунавају из основице према мјесечној основици из члана 17. овог закона, и то:

- а) допринос за пензијско и инвалидско осигурање постоји из члана 9. став (1) овог закона
- б) допринос за здравствено осигурање постоји из члана 10. тачка а) овог закона
- ц) допринос за осигурање у случају незапослености постоји из члана 11. овог закона.

Члан 17.
(Мјесечна основица за обрачун доприноса)

(1)

Мјесечна основица за обрачун доприноса је плата односно примање однесамог радног дана, опореживог порезом на доходак, штога послодавац или друго лице у мјесто послодавца исплаћује или даје у ствари маи/ил и услугама или же било дужно исплатити осигурање ку зараду одређеном мјесецу према уговореном у раду, правилнику у раду, колективном уговору или посебном пропису.

(2)

У мјесечну основицу укључују се и накнаде плате: запреки рада којима је проузрокована орадна, завријеме празника за које се по закону не ради, завријеме одсуства послодавца у завријеме коришћења годишњег одмора, завријеме одсуства посла у складу са законом, колективним уговором и др., завријеме одсуства радника послодавца ради образовања и стручног способљавања и преквалификације радника, услуживања привремене непријечености зараду слијед болести у трајању утврђеним за коно избог повреде на раду или обољења од професионалне болести које се исплаћује из средстава правног, односно физичког лица које је осигурање запослен.

(3)

У мјесечну основицу укључују се и осталих примања однесамог радног дана, опореживог порезом на доходак: накнада за топли оброк, накнада за пријевоз на посао и с посла¹⁰ и накнада за регрес.

(4)

У мјесечну основицу укључују се и остала примања што их послодавац исплаћује или даје

¹⁰ Амандмани Владе из септембра 2019. године: У члану 17. став (3) иза ријечи „оброк“ додају се ријечи: „накнада за пријевоз на посао и с посла“

ерадникузаобављенирадускладусауговоромораду, правилникомораду,
колективнимуговоромилипосебнимпрописом,
атасепримањанеодносенанакнадузарадуодређеномјесецу, каоштосу:
додатнаплата (ванредовнихмјесечнихплата)
иосталасличнапримањаоднесамосталнограда.

(5) Умјесечнуосновицуукљученасуипримањапоосновунакнада, користи,
премија, потпора, бонуса, награда, дневница,
теренскогдодаткаиотпремнииеосталапримања,
исплаћениизнаднеопорезивихизноса, ускладуспрописимаопорезунадоходак.

(6) Умјесечнуосновицуукљученесуизаосталеплатеодносноразликеплатакојесеодносе
напротеклепорескепериоде,
акојесерадникуилибившемрадникуисплаћујуутекућемпорескомпериодунаосновусу
дскепресуде, осимизносазатезнихкамата,
којесеуовомслучајунесматрајуопорезивимприходомаоднесамосталнограда.

(7) Мјесечнаосновицаутврђенапремаст. (1) и (2)
овогчланајеизносштогајепослодавацилидруголицеумјестопослодавцадужноисплат
итиосигураникупремауговорурораду, правилникуораду,
односнопремадругомактукојиуређујеобавезепослодавцапремараднику,
алинеможебитинижаоднајнижеплатеускладусапосебнимпрописом.

(8) Мјесечнаосновицаутврђенапремаст. (1) и (2)
овогчланазалицекојеобављапословоднуфункцијудиректорајеизносштогајепослода
вацдужанисплатитипремауговорурораду, правилникуораду,
односнопремадругомактукојиуређујеобавезепослодавцапремадиректору,
алинеможебитинижаодизносапросјечнеплате.

(9) Изузетноодредбестава (1) овогчлана,
зарадникекојимасеисплаћујемјесечнаплатаувисинидо85%¹¹просјечнемјесечненето
плате, урудницимаугља, текстилној,
кожнојииндустријиобућеинискоакумулативнимдјелатностиматрадиционалних,
старих, занатаутврђенихпосебнимпрописом,
мјесечнаосновицазаобрачундоприносапроизводјеизносапросјечнеплатеикоефициј
ента0,35¹².

(10) Изузетно,
доприносисенеплаћајунапримањаодпензијскогдоприносадо100,00¹³КМмјесечно,

¹¹ Амандмани Владе из септембра 2019. године: број "65%" замјењује се бројем „85%“

¹² Амандмани Владе из септембра 2019. године: број „0,40“ замјењује се бројем „0,35“

¹³ Амандмани Владе из септембра 2019. године: У ставу (10) број „70,00“ замјењује се бројем „80,00“

Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 17. у ставу (10) број „80“ замјењује се бројем „100“

уплаћена обвезнику доприноса од уплати оца доприноса у складу са законом којим се уређује добровољни пензијски фондови у Федерацији.

Члан 18. (Начин обрачунавања доприноса)

(1) Обавеза доприноса обрачунавају се појединачно за сваког осигураника и према плати за сваки мјесец или дио мјесеца у којем јерадник био у радном односу, односно према сваком појединачно исплаћеном осталом примању.

(2) Доприноси према плати обрачунавају се истовремено са обрачуном плате и доспијевају на аплату истовремено са исплатом плате.

(3) Доприноси према осталим примањима обрачунавају се прије исплате примања и доспијевају на аплату истовремено са исплатом осталих примања.

(4) Изузетно од одредаба (2) овог члана, доприноси према плати или према дијелу плате које се не исплате до посљедњег дана у мјесецу за претходним мјесецем морају се обрачунати и доспијевају на аплату до посљедњег дана у мјесецу за претходним мјесецем.

(5) Ако се плата или дио плате даје у стварима и/или услугама или у коришћењу неког права, допринос се, према томе исплаћеној плати или дијелу плате обрачунавају и доспијевају на аплату до посљедњег дана у мјесецу у којем је извршено давање, односно коришћење права, а најкасније до посљедњег дана у мјесецу за претходним мјесецем.

(6) Према осталим примањима које се дају у стварима и/или услугама или у коришћењу неког права допринос се обрачунавају и доспијевају на аплату до посљедњег дана у мјесецу у којем је извршено давање или коришћење.

(7) Допринос обрачунати из основице послодавца, односно исплатилац плате у мјесто послодавца обуставља од плате и осталих примања те их плаћа у име укористосигураника.

Члан 19. (За забрана или именована или постављена лица)

(1) Обвезник доприноса из основице је осигураник по основу забрани или именованих или постављених лица.

(2)

Обвезник обрачунавања и обвезник плаћања свих доприноса је представник тј. јело или извршнот и јело државне, федералне, кантоналне, градске или општинске власти, у којој осигураник обавља дужности забраног или именованог лица, односно правно лице или другог правног субјекта којем осигураник обавља пословну функцију директора.

(3)

Допринос иза обвезника из става (1) овог члана се обрачунавају и плаћују сходно одредбама чл. 16. до 18. овог закона.

(4)

Обвезник доприноса из основице по основу обављања пословне функције директора без радног односа је осигураник.

(5) За осигураника из става (4) овог члана, уколико није осигуран по другом основу, допринос се обрачунавају по стапама из члана 9. став (1) и члана 10. тачка а) овог закона, намјесечно основицу којој учини износ примања којег се исплаћује директору затајмјесеца, али не може бити нижа од износа просјечне плате.

(6) За осигураника из става (4) овог члана, уколико је осигуран по другом основу, изузев лица из става (7) овог члана и нерезидената којису осигураника обавезна осигурања аутоматичној земљи, допринос се обрачунавају по стапама из члана 9. став (1) овог закона, намјесечно основицу којој учини износ примања којег се исплаћује директору затајмјесеца, али не може бити нижа од износа просјечне плате.

(7)

Изузетно од става (4) овог члана, лице које обавља пословну функцију директора без радног односа и које има статус пензионера, није обвезник доприноса из основице.

Члан 20.

(За осигураника по основу радног односа – изасланог радника)

(1) Обвезник доприноса из основице по основу радног односа – изасланог радника је осигураник.

(2)

Обвезник обрачунавања и обвезник плаћања свих доприноса је послодавац или друго лице које у мјесто послодавца осигураника исплаћује плату.

(3)

Мјесечна основица за обрачун доприноса из члана 16. овог закона износ јештога утврђује послодавац полазећи од мјесечне плате коју би изасланог радник остварио за исте, односно засличне послове у Федерацији према уговору о раду, правилнику о раду,

колективномуговоруилипосебномпропису, увећаназа 20%.
Умјесечнуосновицуукљученесуинакнадеплатеизчлана 17. став (2) овогзакона.

(4) Мјесечнаосновицазаосигураникаизстава (1) овогчлана,
неможебитинижаоднајнижемјесечнеосновицеизчлана 17. став
(7)овогзаконаувећанеза 20%.

(5)
Оизносима мјесечнихосновицазаобрачундоприносазаизасланерадникеизапоједина
раднамјеста, односнопословекојеобављаизасланирадник,
послодавацдоносиопштиактускладусодредбамапрописаораду.

(6) Основицомзадоприносесматрајусеиизносиосталихпримањаизчлана 17.
овогзакона, којисуопорезивипорезомнадоходак,
штоихпослодавацисплаћујеилидајепоредплатезарадуиностранству.

(7)
Доприносипрема мјесечнојосновициобрачунавајусеиуплаћујусходноодредбамачла
на 18. овогзакона.

Члан 21.

(Заосигураникапооснову стручногоспособљавања зарад беззаснивања радног односа иволонтера)

(1)
Заосигураникапооснову стручногоспособљавања зарад беззаснивања радног односа
и волонтера обвезник обрачунавања и плаћања доприноса је послодавац који је примио
осигураника радистручногоспособљавања зарад беззаснивања радног односа и волон
тера.

(2) Заосигураника изстава (1)
овогчлана допринос се обрачунавају на основицу према мјесечној основици изстава
(4) овогчлана, и то:

- а) Посебни допринос за осигурање за случај инвалидности и смрти због
повредена раду и професионалне болести изчлана 9. став (3) овог закона.
- б) Посебни допринос за здравствено осигурање изчлана 10. тачкац)
подтачка 2) овог закона, уколико осигураник није осигуран на здравствено
осигурање како је то утврђено прописима за незапослена лица.¹⁴

¹⁴ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 21. став (2) тачка б) на крају текста тачка се замјењује
зарезом и додају се ријечи: „уколико осигураник није осигуран на здравствено осигурање како је
то утврђено прописима за незапослена лица.“

(3) Обавеза доприноса ускладу саставом овог члана обрачунава се према мјесечним основицама које се односе на период трајања до једне године. (1)

(4) Мјесечна основица за осигуранике из става је производ просјечне плате коефицијента 0,35. (1)

(5) Ако послодавац осигураника из става овог члана исплати примање подложно обавези пореза на доходак, обавеза доприноса према том примању утврђује се на начин прописан за обавезу доприноса за осигуранике које још стварују примања по основу обављања привремених и повремених послова, од повремених слободних занимања, допунског рада и осталих активности, из члана 30. овог закона. (1)

(6) Допринос се обрачунавају и доспијевају на платудо тог дана у мјесецу за претходним мјесецем. 15-

Члан 22. **(За осигураника по основу незапосленог лица)**

(1) За осигураника - незапослено лице, обвезник обрачунавања и плаћања доприноса једнак јавна служба за запошљавање. ње.

(2) Посебно допринос за здравствено осигурање за осигураника из става овог члана се обрачунава на основицу из става (4) овог члана (постоји из члана 10. тачка ц) под тачка 2) овог закона. (1)

(3) Допринос за пензијско и инвалидско осигурање за осигураника из става овог члана које је недостају три године достицања услова за старосну пензију, ускладу с прописом посредовања у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица и прописом пензијског и инвалидског осигурања, обрачунава се на основицу из става (4) овог члана (постоји из члана 9. став (1) овог закона. (1)

(4) Мјесечна основица за осигураника из ст. (1) и (3) овог закона производ је износа просјечне плате коефицијента 0,35. (1)

(5) Допринос се обрачунавају и доспијевају на платудо тог дана у мјесецу за претходним мјесецем. 15-

(6) Изузетно, надлежна служба за запошљавање за осигураника из става (1) овог члана, може извршити уплату доприноса из става (3) овог члана у једном износу једнократно. (1)

Члан 23.
**(Заосигураникепоосновуобављањасамосталнихи
професионалнихдјелатности)**

(1)

Осигуранниципоосновуобављањасамосталнихдјелатностиобртаидјелатностисроднихобрту, пољопривредеишумарства, осталихсамосталнихдјелатностиипрофесионалнихдјелатности, којиодобављањатихдјелатности, ускладусапрописимаопорезунадоходак, утврђујудоходакодсамосталноградаипрофесионалнихдјелатности, самисуобвезницидоприносаиобвезнициплаћањадоприносазаличноосигурање.

(2)

Доприносипостопамаизчлана 12.

овогзаконаобрачунавајусенаосновицуизстава (3) овогчлана.

(3) Мјесечнеосновицецаобрачундоприносаосигураникаизстава

(1)производсуизносапросјечнеплатеи:

- а) коефицијента 0,29 заосигураникапоосновупољопривреде,
- б) коефицијента 0,40 заосигураникапоосновушумарства,
- ц) коефицијента 0,80 заосигураникапоосновуобртаисроднедјелатности,
- д) коефицијента 0,80 заосигураникапоосновуосталихсамосталних дјелатности,
- е) коефицијента 1,40 заосигураникапоосновупрофесионалнихдјелатности.

(4) Доприносидоспијевајунаплатудо 15-тогданаумјесецузапретходнимјесецем.

Члан 24.
**(Заосигураникепоосновуобављањасамосталнихдјелатности
којиодтихдјелатностипорезнадоходакплаћајупремапаушалномдохотку)**

(1)

Осигуранниципоосновуобављањасамосталнихдјелатностиобртаисроднедјелатностиипољопривредеишумарствакојиодобављањатихдјелатности, ускладусапрописимаопорезунадоходак, порезнадоходакплаћајупремапаушалномизносу, самисуобвезницидоприносаиобвезнициплаћањадоприносазаличноосигурање.

(2)

Доприносипостопамаизчлана 12.

овогзаконаобрачунавајусенаосновицуизстава (3) овогчлана.

(3)

Мјесечнаосновицецаобрачундоприносапроизводјеизносапросјечнеплатеикоефицијента 0,70.

(4) Изузетно од одредбестава (3) овог члана, мјесечна основица за обрачун доприноса, за осигуранике који обављају нискоакумулативне дјелатности старих традиционалних заната у тврђених посебним прописом, за осигуранике који обављају превозпутника само с једним средством превоза и без запосленика и за осигуранике по основу трговца појединца, је производноса просјечне плате коефицијента 0,40, а за обезвезнике који обављају пољопривредну дјелатност или кућну радиност¹⁵ мјесечна основица за обрачун доприноса је производноса просјечне плате коефицијента 0,29.

(5) Допринос доспијевају на наплату до 15-тог дана у мјесецу за претходним мјесец.

Члан 25.

(За осигураника вјерског службеника)

(1) Осигураник - вјерски службеник, који не заснива радни однос које м сене исплаћује плата, обезвезник је доприноса и обезвезник плаћања доприноса за лично осигурање.

(2) Изузетно од става (1) овог члана обрачунавање и уплату доприноса на начин прописан овим законом може вршити и вјерска заједница код које вјерски службеник обавља вјерску лужбу.

(3) Допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање, постопама из члана 12. овог закона обрачунавају се на основицу коју чини производноса просјечне плате коефицијента 0,40.

(4) Допринос се обрачунавају до доспијевају на наплату до 15-тог дана у мјесецу за претходним мјесец.

Члан 26.

(За осигураника по основу обављања професионалног занимања – самосталног умјетника које м седи доприноси плаћају из буџета)

(1) За осигураника по основу професионалног занимања – самосталног књижевника, умјетника и сл. које м седи, према посебном пропису кантона и нескупштине, доприноси плаћају из буџета,

¹⁵ Амандмани Владе из септембра 2019. године: У члану 24 ставак (4), иза ријечи: „пољопривредну дјелатност“, додају се ријечи „или кућну радиност“

обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса јекантон,
односно министарство надлежно за културу.

(2)

Обвезник обрачунавања је министарство надлежно за културу или друго тијело овлашћено од тог министарства.

(3)

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање, постопама из члана 12. овог закона, обрачунавају се на основицу према мјесечној основици из става (4) овог члана.

(4)

Мјесечна основица за обрачун доприноса производје износ просјечне плате и коефицијента 0,80.

(5)

Допринос се обрачунавају одоспијевају на плату до 15-тог дана у мјесецу за претходним мјесецем.

Члан 27.

(За остала лица осигурана за здравствено осигурање)

(1) Обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса за лично осигурање је:

- а) Осигураник - власник привредног друштва са сједиштем на подручју Федерације уколико није обавезно осигуран по другом основу;
- б) Осигураник - лице које се пријављује на лично здравствено осигурање јер му здравствена заштита није осигурана по другом основу, а има средства за издржавање.

(2)

Допринос по стопи из члана 10. тачка а) овог закона обрачунава се на основицу која је:
двоструки износ просјечне плате за осигураника из става (1) тачка а) овог члана, а за осигураника из става (1) тачка б) овог члана производ просјечне плате и коефицијента 0,40.

(3)

Допринос се обрачунавају одоспијевају на плату до 15-тог дана у мјесецу за претходним мјесецем.

Члан 28.

(За осигураника по основу запошљавања у иностранству код иностраног послодавца)

(1)

Осигураник по основу запошљавања у иностранству код међународне организације и иностраног послодавца,

аконије обавезно осигуранкодиностраногносиоцасоцијалногосигурања, обвезникједоприносаи обвезникплаћања доприноса за лично осигурање.

(2) Доприноси из члана 16. овог закона се обрачунавају на основицу коју чини производ износ просјечне плате и коефицијента 1,00.

(3) Доприноси се обрачунавају и доспијевају на платудо тогумјесеца за претходнимјесеца. 15-

Члан 29. (За осигураника по основу запослења у Федерацији код правног лица нерезидента Федерације)

(1) Обвезник доприноса, по основу запослења у Федерацији код правног лица нерезидента Федерације, хуманитарне организације – нерезидента Федерације, међународне организације и установе или страног дипломатског и конзуларног представништва, ако међународним уговором није другачије одређено, је осигураник.

(2) Обвезник обрачунавања и обвезник плаћања доприноса је послодавац нерезидент Федерације.

(3) Изузетно, и осигураник из става (1) овог члана, може вршити обрачун и плаћање доприноса.

(4) Доприноси за обвезнике из става (1) овог члана се обрачунавају и уплаћују сходно одредбама чл. 16. до 18. овог закона, с тим да мјесечна основица не може бити нижа од износа просјечне плате, осим у случају када је послодавац нерезидент Федерације чије је сједиште у Републици Српској или Брчко Дистрикту.¹⁶

Члан 30.

¹⁶ Амандмане Владе из јануара 2023. године: Члан 29. мијења се и гласи:

„(1) Обвезник доприноса, по основу запослења у Федерацији код правног лица нерезидента Федерације, хуманитарне организације – нерезидента Федерације, међународне организације и установе или страног дипломатског и конзуларног представништва, ако међународним уговором није другачије одређено, је осигураник.

(2) Обвезник обрачунавања и обвезник плаћања доприноса је послодавац нерезидент Федерације.

(3) Изузетно, и осигураник из става (1) овог члана, може вршити обрачун и плаћање доприноса.

(4) Доприноси за обвезнике из става (1) овог члана се обрачунавају и уплаћују сходно одредбама чл. 16. до 18. овог закона, с тим да мјесечна основица не може бити нижа од износа просјечне плате, осим у случају када је послодавац нерезидент Федерације чије је сједиште у Републици Српској или Брчко Дистрикту.“

(Заосигураникекојиостварујупримањапоосновуобављањапривременихповременихпослова, одповременихслободнихзанимања, допунскоградаиосталихактивности)

(1)

Обвезникдоприносаизосновицепоосновупримањаодобављањапривременихповременихпослова, повременихслободнихзанимања, допунскоградаиосталихактивности:
поосновучланстваупредставничкиимиизвршнимтијелимадржавне, ентитетскеикантоналневластииијединицамалокалнесамоуправекојимуисплаћујезар адутимитијелимаијединицамаакотопримањенијеобухваћеночланом 17. ст. (1) и (2) овогзакона, изосновауговораодјелу, уговораоауторскомдјелу, поосновурадаукомисијама, раднимтијелимаисл., наосновучланстваускупштини, надзорномодборупривредногдруштва, чланауправногодбора, чланаодборазаревизију, чланауправногвијећаидругихњимаодговарајућихтијеладругихправнихлица, чланакомисијеиодборатихтијела, стечајногуправникаисудијепоротникакојинемасвојствозапослениканасуду, примањазаповременедјелатностиревизора, порескихсавјетника, рачуновођа, инжињера, архитеката, геодета, преводилаца, дизајнера, организатора, туристичкихводича, актуара, овлашћенихпроцјењивача, научника, умјетника, стручњака, новинара, судскихвјештака, трговачкихпутника, аквизитера, спортскихсудијаиделегатаисл., јеосигураник.

(2)

Обвезникобрачунавањаиобвезникплаћањаасвихдоприносауимеосигураникајеиспла тилацпримања. На примање које лице оствари непосредно из иностранства, обвезник обрачунавања и обвезник плаћања доприноса за лично осигурање је осигураник.¹⁷

(3) Доприноси се обрачунавају по стопама из члана 9. став (1) и члана 10. тачка а) овог закона, уколико осигураник из става (1) овог члана није осигуран по другом основу, а уколико је осигуран, обвезник је доприноса из члана 9. став (1) овог закона, искључујући лице које има статус пензионера. Нерезидент Федерације је обвезник доприноса из члана 9. став (1) овог закона, уколико има заснован радни однос у Федерацији.¹⁸

¹⁷ Амандмани Владе из маја 2022. године: У члану 30. у ставу (2) иза тачке додаје се нова реченица, која гласи: „На примање које лице оствари непосредно из иностранства, обвезник обрачунавања и обвезник плаћања доприноса за лично осигурање је осигураник.“

¹⁸ Амандмани Владе из маја 2022. године: Став (3), мијења се и гласи: „(3) Доприноси се обрачунавају по стопама из члана 9. став (1) и члана 10. тачка а) овог закона, уколико осигураник из става (1) овог члана није осигуран по другом основу, а уколико је осигуран, обвезник је доприноса из члана 9. став (1) овог закона,

(4) Основица за обрачун доприноса је свако појединачно примање. Обавеза доприноса обрачунавају се појединачно – за сваког осигураника. Допринос се обрачунавају прије исплате примања осигуранику, а доспијевају за плаћање и истовремено са исплатом примања осигуранику. На примање које лице оствари непосредно из иностранства, доприноси доспијевају за плаћање у року од пет дана од дана наплате примања.¹⁹

ПОГЛАВЉЕ III - ОБВЕЗНИЦИ ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА ЗА ОСТАЛЕ ОСИГУРА НИКЕ

Члан 31. (За осигураника по основу пензије или инвалиднине)

(1) За осигураника по основу корисника пензије по прописима о пензијској и инвалидској осигурању Федерације, обвезник обрачунавања и уплате доприноса је Федерални завод за пензијској и инвалидској осигурање.

(2) Допринос за здравствено осигурање из члана 10. тачкац) подтачка 1) овог закона, Федерални завод за пензијској и инвалидској осигурање, обрачунавана основицу која је збирни износ мјесечне пензије која се исплаћује свим осигураницима и доспијева на наплату до посљедњег дана у мјесецу у којем је исплаћена пензија.

(3) Осигураник по основу пензије или инвалиднине из иностранства обвезник је доприноса и обвезник плаћања доприноса за лично здравствено осигурање.

(4) Допринос за здравствено осигурање по стопи из члана 10. тачкац) подтачка 1) овог закона осигураник из става (3) овог члана обрачунавана основицу која је производ износа просјечне плате и коефицијента 0,40 и доспијева на наплату до 15-тог дана у мјесецу за претходним мјесец.

искључујући лице које има статус пензионера. Нерезидент Федерације је обвезник доприноса из члана 9. став (1) овог закона, уколико има заснован радни однос у Федерацији.“

¹⁹ Амандмани Владе из маја 2022. године: У ставу (4), на крају текста иза тачке додаје се нова реченица, која гласи: „На примање које лице оствари непосредно из иностранства, доприноси доспијевају за плаћање у року од пет дана од дана наплате примања.“

Члан 32.

(За осигураника – родитеља његоватеља)

(1) За осигураника – родитеља његоватеља, обвезник обрачунавања, обвезник плаћања доприноса и износ мјесечне основице су прописани Законом о родитељима његоватељима.

(2) Доприноси према накнади родитељу његоватељу обрачунавају се истовремено са обрачуном накнаде и доспијевају на наплату истовремено са исплатом накнаде.²⁰

Члан 33.

(За осигураника - лице које је правно или физичко лице, пријеступања у радни однос, упутило на практични рад)

(1) За осигураника - лице које је правно или физичко лице, пријеступања у радни однос, упутило на практични рад, обвезник обрачунавања и плаћања доприноса за здравствено осигурање је правно или физичко лице или друге пословне субјекте који је извршио пријаву осигураника на обавезно здравствено осигурање.

(2) Допринос за здравствено осигурање постоји из члана 10. тачка а) овог закона обрачунава се на мјесечну основицу која је производ износ просјечне плате и коефицијента 0,40.

(3) Допринос се обрачунава и доспијева на наплату до 15. дана у мјесецу за претходним мјесецем.

Члан 34.

(За члана породице лица за послоу и иностранству)

(1) За члана породице лица за послоу и иностранству обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса за сваког појединог члана породице је лице за послоу и иностранству, а коме ђународним уговором није другачије уређено.

²⁰ Амандмане Владе из јануара 2023. године: Члан 32. мијења се и гласи:
„Члан 32.

(За осигураника – родитеља његоватеља)

(1) За осигураника – родитеља његоватеља, обвезник обрачунавања, обвезник плаћања доприноса и износ мјесечне основице су прописани Законом о родитељима његоватељима.

(2) Доприноси према накнади родитељу његоватељу обрачунавају се истовремено са обрачуном накнаде и доспијевају на наплату истовремено са исплатом накнаде.“

(2) Обавезу доприноса, мјесечне износе доприноса те периодна кој се обавеза односи утврђује носилац здравственог осигурања рјешењем засвакога осигураног члана породице.

(3) Допринос за здравствено осигурање из члана 10. тачка а) овог закона се обрачунава на мјесечну основицу која је производ износа просјечне плате и коефицијента 0,40.

(4) Допринос из става (3) овог члана доспијева на плату до 15-тог дана у мјесецу за претходним мјесецем.

Члан 35. (За осигураника по основу коришћења породичног домаћинства)

(1) За осигураника кој се налази на породичном домаћинству обавезник обрачунава ња и плаћања доприноса је исплатила цна накнаде плате.

(2) Допринос из члана 16. овог закона обрачунавају се према мјесечној бруто накнади плате.

(3) Допринос из става (2) овог члана обрачунавају се и доспијевају на плату истовремено са исплатом накнаде.

Члан 36. (За осигураника, ученика и студента, завријеме друштвено организовано градно ангажовања - облициза другарства ученика и студената)

(1) За осигуран лица - ученике и студенте, ако се налазе на редовном школовању до завршених 26 година живота, завријеме друштвено организовано градно ангажовања преко посредника (облициза другарства ученика и студената), обавезник обрачунава ња и плаћања доприноса је посредник при запошљавању ученика и студената.

(2) Посебни допринос за осигурање з случај инвалидности и смрти због повреде на раду и професионалне болести постоји из члана 9. став (3) овог закона и посебни допринос за здравствено осигурање з случај повреде на раду и професионалне болести постоји из члана 10. тачка ц) под тачка 3) овог закона се обрачунавају на основицу која је представља свако појединачно примање које се исплаћује зарад појединог ученика или студента.

(3) Изузетно од одредбена (2) овог члана, ако се осигурање из става (1) овог члана исплати на име примања укупно годишње више од 3.600,00 КМ, на разлику више исплаћеног примања, посредник при запошљавању ученика и студената дужан је да обрачуна и уплати допринос из члана 9. став (1) овог закона.

(4) Допринос се обрачунава ју субрачуном примања и доприноса ју на плату и истовремено сис платом примања.

Члан 37. (Залица којанису осигурана по другом основу)

(1) Залица у одређеним случајевима у складу са прописима из обавезног осигурања, којанису осигурана по другом основу, на пензијској и инвалидској осигурању и здравствено осигурању случајно згедена ра ду професионалне болести, обвезници обрачунавања и плаћања доприноса у:

а) за осигурање по основу ученика и студената завријеме обављања обавезно практично града у току стицања образовног догаја обвезник

доприноса и обвезник плаћања доприноса је образовно - одгојна установа;

б) за лица промије не радне способности, која јавна служба запошљавање се евиденције упућује на пре квалификацију, односно до квалификацију, обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса је јавна служба;

ц) за лица завријеме учествовања на организованим спортским такмичењима обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса је организатор спортских такмичења;

д) за лица завријеме обављања јавних радова обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса је инвеститор радова;

е) за лица завријеме стручног способљавања зарад дјестешкоћа мау развоју обвезник плаћања доприноса је предузеће и друго правно лице код којег се налазе на стручног способљавању;

ф) за лица завријеме издржавања казне затвора обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса је казно-поправна установа;

г) за лица којанису осигурана по другом основу, осигурање случајно губитка радне способности и смрти, као последице повреде на раду, односно професионалне болести, а обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса је предузеће и друго правно лице које их позива:

1) завријеме учествовања у друштвено организованим радним акцијама приобнови и изградњи земље,

- 2) завријемеобављањепословапоаналогуМинистарстваодбранеБоснеи Херцеговине, МинистарстваунутрашњихпословаиУправецивилне заштите,
- 3) завријемеобављањајавнеидругедруштвенефункцијеилиграђанске дужностинапозивдржавнихилидругиховлашћенихоргана, каочланови оперативнихсаставадоброволњихватрогаснихорганизацијаубављању пословагашењапожараизаштитеоддругихнесрећаикаочлановигорске службеспашавања, односно рониоцизавријемеучествовањау отклањањунепосреднеопасностипоживотиздрављељудиили учествовањауспашавањуљуди, односноимовине,
- х) завријемеучествовањауакцијиспашавањаилиодбранеодементарних непогода (пожар, поплава, земљотресидругенепогодепроузрокованевишом силом) натериторијиФедерацијеилиуакцијипредузетојрадиспашавања животаграђанаилиотклањањаматеријалнештетенаимовиниобвезник доприносаиобвезникплаћањадоприносајепредузећеидругоправнолице којеихпозива,
- и)завријемепружањапомоћиорганимавластипоњиховомзахтјевуобвезник доприносаиобвезникплаћањадоприносајеорганвластикојаихпозива.

(2) Доприносизаосигураникеизстава (1) овогчланасеобрачунавајунаосновицу, којајепроизводизносапросјечнеплатеикоефицијентаизчлана 40. овогзаконито:

- а) посебнидоприносзаосигурањезаслучајинвалидностиисмртизбог повреденарадуипрофесионалнеболестипостоипизчлана 9. став (3) овогзакона;
- б) посебнидоприносзаздравственоосигурањезаслучајповреденарадуипрофесионалнеболестипостоипизчлана 10. тачкац) подтачка 3) овог закона.

(3) Доприносдоспијевананаплатудо 15-тогданаумјесецузапретходнимјесец.

Члан 38.

(Заосталалицаосигурананаздравственоосигурањеуодређенимоколностима)

(1) Заосталалицакојасуобавезноосигурананаздравственоосигурање: дјецаодрођењадополаскаушколу, ученициистуденти, лицанаконнавршених 65 годинаживота, лицацивилнежртверата, социјалноугроженалица, лицасмјештенауустановесоцијалнезаштитеилилицакојапримајусталнуовчанунакнаду, лицакојимајепризнатстатусрасељенеособе, лицаустатусосоцијалнепотребе, каоидругалицакојаостварујуправоназдравственузаштитуускладуспрописомоздравственомосигурањуидругимпосебнимпрописима, акотоправнемогуостваритиподругомоснову, обвезникобрачунавањаиплаћањадоприносајенадлежниоргануправекантонаидруга лицаускладусаодредбаманаведенихпрописа.

(2) Допринос за здравствено осигурање, постоји из члана 10. тачка 4) под тачка 4) овог закона, се обрачунава на основицу према јесечној основици која је производ износа просјечне плате и коефицијента 0,40.

(3) Допринос се обрачунава ју и до спајевају на плату до 15-тог дана у мјесецу за претходни мјесец.

ПОГЛАВЉЕ IV - ОБАВЕЗЕ ДОПРИНОСА ПРЕМА НАКНАДИ ПЛАЋЕ

Члан 39.

(Обвезник плаћања доприноса на накнаде плате)

(1) За осигураника који је правно на накнаду плате за вријеме боловања остварује на терет средстава кантоналног завода здравственог осигурања обвезник доприноса те обвезник обрачунавања и обвезник плаћања ајекантоналног завода здравственог осигурања.

(2) За осигураника који остварује право на плаћено одсуство или на рад споловином пуноградног временарадиње гедјетастешкоћама у раду, те по основу остварује право на накнаду плате обвезник обрачунавања и плаћања доприноса је исплатилац накнаде у складу са посебним прописом.

(3) Допринос из члана 16. овог закона се обрачунава ју према јесечној основици која је износ бруто накнаде плате за одређени мјесец, утврђена посебним прописом и до спајевају на плату и истовремено исплатом накнаде

ПОГЛАВЉЕ V - ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ДОПРИНОСА

Члан 40.

(Посебне одредбе основицама и обавези доприноса)

Најнижа мјесечна основица, којој чини производ просјечне плате и износа коефицијента 0,35 примјењује се за обрачун доприноса из засвеси осигураника из засвеси случаје веза које овим законом није прописана другачија основица.

Члан 41.

(Сразмјерни износ основице и виша основица за обрачун доприноса)

(1)

Обвезник доприноса којем је основица за обрачун доприноса прописана умјесечно мизн осука производа зноса просјечне плате и одређеног коефицијента, а сам је обвезник доприноса за своје осигурање, може обратити вишу основицу за обрачун доприноса од мјесечне основице прописане за основно покојем осигуран.

(2)

Ради избора више основице, осигураник може обратити виши коефицијент за израчун више основице, а томогу бити коефицијенти: 1,0 или 2,0 или 3,0.

(3)

Виша мјесечна основица примјењује се за обрачун свих доприноса који су прописани према основу осигурања осигураника који је забраовишу основицу.

(4)

Обавеза доприноса према вишој мјесечној основици настаје од првог дана слѣдеће мјесеца након подношења захтјева Пореској управи и престаје посљедњег дана умјесецу у којем је поднесен захтјев за престанак обавезе према вишој основици.

Члан 42.

(Обавеза доприноса за странца у Босни и Херцеговини и држављанина БиХ у иностранству)

(1)

Страна из државескојом Босни и Херцеговини је склопила међудржавни уговор о социјалном осигурању обвезник је доприноса у складу са одредбама овог закона, зависно од његовог радног/или социјалног статуса у Федерацији.

(2)

Застранца из државескојом је Босни и Херцеговини склопила међудржавни уговор о социјалном осигурању обавеза доприноса зависи од његовог радног/или социјалног статуса у Федерацији и његовог статуса у обавезном осигурању у држави, или у складу са одредбама тог уговора.

(3)

Задржављанина Босне и Херцеговине који има уређен статус осигурања у држави скојом је Босни и Херцеговини склопила међудржавни уговор о социјалном осигурању обавеза доприноса зависи од његовог статуса у обавезном осигурању у држави, или у складу са одредбама тог уговора.

ПОГЛАВЉЕVI - ПЕРИОДОБАВЕЗЕДОПРИНОСА

Члан 43.

(Почетак, период престанка обавезе доприноса)

(1)

Обавеза доприноса настаје спрвим даном проведеним осигурању и престаје спосљед њим даном осигурању, што их утврђују носиоци осигурања.

(2)

Период обавезе доприноса је период који осигураник проведе осигурању према било којој основице обавезних осигурања, а то могу бити:

- а) дани (од – до унутар одређеног мјесеца)
- б) мјесеци (пуни) или
- ц) година (пуна) осигурању.

(3)

Основица према којој се обрачунава доприноси, којанијенепосредновезанаузпериодукојемјео осигураник провео осигурању у складу са ставом (2) овог члана, сматра се основицом за годину коју судоприноси обрачунава према тој основици плаћени.

(4)

Пореска управа престаје евидентирати мјесечне обавезе доприноса осигуранику ако је г постоје докази о томе да су престали услови обавезе осигурања, као што су доказ да је осигураник престао обављањем дјелатности на основу које је настао обавеза пријавена осигурања или доказ да је осигуранику мро.

(5) Престанак евидентирања мјесечних обавеза доприноса из става (4) овог члана настаје са датумом престанка основа осигурања по достављеној одјави осигурања у Пореску управу.

ПОГЛАВЉЕVII - ЗАСТАРА

Члан 44.

(Рок за застару)

(1) Право на обрачун обавезе доприноса и камата те право на покретање поступка наплате доприноса и камата застаријева за пет година не рачунајући до краја године у којој је доспјела обавеза плаћања.

(2) Апсолутни рок за старе права на обрачун обавезе доприноса и камата те права на покретање поступка наплате доприноса и камата наступа за десет година, рачунајући од дана када је застара почела први пут тећи.

(3) Ст. (1) и (2) овог члана, удијелу утврђивања за старе права на обрачун покретање поступка наплате, се не односе на допринос за пензијско и инвалидско осигурање. Утврђивање за старе права на обрачун наплату камата вршитће се на начин како је то регулисано ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 45. (Утврђивање за старе)

(1)
Износ дуга заочију је наплату наступила за старе отписује се на основу рјешења којим је утврђена за старе правана наплату одређене врсте доприноса и камата.

(2) Поступак утврђивања за старе проводи Пореска управа.

(3) Изузетно од одредбе става (2) овог члана, за износ дуга заочију је наплату наступила за старе аистиније евидентиран код Пореске управе, отпис дуга врши носилац осигурања код којег је дуг евидентиран.

(4)
Ради утврђивања за старе правана наплату дуга доприноса и камата у одређеним случајевима кадато Пореска управа или носилац осигурања оцијене (у случају дужника који је умро, у случају дужника који је недоступан више година ислично), поступак се може покренути по службеној дужности.

ПОГЛАВЉЕ VIII - ДОБРОВОЉНИ ОСИГУРАНИЦИ

Члан 46. (Добровољни осигураници на пензијско и инвалидско осигурање)

(1)
Добровољни осигураници на пензијско и инвалидско осигурање у складу са прописима којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, самису обвезници доприноса и обвезници плаћања доприноса за лично осигурање.

(2) Допринос за пензијско и инвалидско осигурање постоји из члана 12. тачка а) овог закона обрачунава се на мјесечну основицу која је производ износ просјечне плате и коефицијента 1.

(3) Добровољни осигураник може изабрати вишу основицу за обрачун доприноса од мјесечне основице из става (2) овог члана, сходно одредбама члана 41. овог закона.

(4) Допринос доспијевају наплату до 15-тог дана умјесецу за претходним мјесецем.

ПОГЛАВЉЕ IX - ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 47.

(Састављање извјештаја и обрачунског листа)

(1) Обвезник обрачунавања доприноса, за осигуранике из чл. 15., 19., 20., 29.²¹, 30., 32.,²² 35. и 39. овог закона саставља Извјештај врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој суд приноси обрачунати, периоду на којој се обавеза односи, те о другим подацима и доставља га надлежној испостави Пореске управе и стога, анај касније наредног дана од дана исплате плате односно примања.

(2) У случају каданије извршена исплата плате до краја мјесеца када је доспјела плата, обвезник обрачунавања доприноса из става (1) овог члана дужан је саставити Обрачунски лист врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој суд приноси обрачунати, периоду на којој се обавеза односи, те о другим подацима и исти доставити надлежној испостави Пореске управе, најкасније седам дана по истеку мјесеца када је доспјела плата.

(3) Обвезник обрачунавања доприноса дужан је електронским путем достављати Извјештај из става (1) овог члана и Обрачунски лист из става (2) овог члана.

(4) Обвезник обрачунавања доприноса, за осигуранике из чл. 21., 22., 26., 31. став (1),²³ 33., 34., 36., 37. и 38. овог закона саставља Извјештај врсти и износу обавезе доприноса, основици према којој суд приноси обрачунати, периоду на којој се обавеза односи, те о другим подацима и доставља га надлежној испостави Пореске управе најкасније до посљедњег дана умјесецу за претходним мјесецем.

²¹ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 47. став (1) иза броја „29.“ ријечи: „став (2)“ се бришу, а иза броја „30.“ додаје се број „32.“

²² Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 47. став (1) иза броја „29.“ ријечи: „став (2)“ се бришу, а иза броја „30.“ додаје се број „32.“

²³ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У ставу (4) иза ријечи: 31. став (1)“ број „32“ иarez, се бришу.

(5)

Осигураниккојијесамобвезникобрачунавањадоприносазаличноосигурањеизчл. 23., 24., 25., 27., 28.,²⁴ 31. став (3) и 46. овог закона састављаИзвјештајоврстииизносуобавезедоприноса, основиципремакојојсудоприносиобрачунати, периодунакојисеобавезаодноси, те о другим подацима и достављаганадлежнојиспоставиПорескеуправеистог, анајкаснијенаредногданаодданауплатедоприноса.

(6) Осигураниккојијесамобвезникобрачунавањадоприносазаличноосигурање из чл. 23. и 24.²⁵ овог закона, случајукаданијеизвршиоуплатудоприносадо 15-тогданаумјесецузапретходнимјесеци, дужанједа саставиОбрачунскилистоврстииизносуобавезедоприноса, основиципремакојојсудоприносиобрачунати, периодунакојисеобавезаодноси, те о другим подацима и доставитиганадлежнојиспоставиПорескеуправенајкасниједопосљедњегданаумјесецузапретходнимјесеци.

(7) Извјештајиизст. (1), (4) и (5) иОбрачунскилистизст. (2) и (6) овогчлана, којејеПорескојуправи дужан подносити обвезникобрачунавањадоприноса сматрају се пореском пријавом усмислу одредаба прописакоји уређује поменуто област.

(8) Начин, обликисадржајизвјештајаизст. (1), (4) и (5) и обрачунског листа изст. (2) и (6) овог члана прописан је Федерални министар финансија (удаљем тексту: министар).

Члан 48. (Плаћање доприноса)

(1) Уплата доприноса врши се у конвертибилним маркама

(2) Обвезници уплате доприноса из овог закона уплаћују доприносена рачуна у складу са Правилником о начину уплате, припадности и расподјеле јавних прихода у Федерацији Босне и Херцеговине²⁶ као и под законским актима донесеним на основу овог закона.

²⁴ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У ставу (5) иза броја „28.“ ријечи: „29. став (1),“ се бришу.

²⁵ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У ставу (6) ријечи: „чл. 23., 24. и 29. став (1),“ замјењују се ријечима: „чл. 23. и 24.“

²⁶ Амандмани Владе из маја 2022. године: У члану 48. у ставу (2), ријечи: „Правилником о начину уплате јавних прихода буџета и ванбуџетских фондова на територији Федерације“, замјењују се ријечима: „Правилником о начину уплате, припадности и расподјеле јавних прихода у Федерацији Босне и

(3)

Доприносисеуплаћујуповрстинапрописанеуплатнерачунепутемовлашћенеорганиза
цијезаобављањеунутрашњегплатногпромета (ООПП).

(4)ПослодавацједужанООПП-уистовременопредатиналогезаисплатуплате,
налогезауплатупорезаиуплатудоприноса,
аплаћањавршитиускладусаодредбамапрописаоунутрашњемплатномпромету.

(5)ООППпрекокојесеизвршавајуналогизаисплатуплата, накнадаплата,
накнадаизосноварадногдносакојенемајукарактерплате,
теуговорененакнадеуцјелиниилидјелимично,
најкасниједоистеканаредногданаукомејереализоваланалогезатеисплате,
достављауелектронскојформиПорескојуправиинформацијеоизвршеномплатномпр
ометузаисте, саназнакомООПП-екојајереализоваланалог
датуаплаћањаисплатиоца, износаплатаинакнадаплатаисвихнакнада,
накојесеплаћајудоприноси,
акојасуутокутогданареализованапоналогусвакогисплатиоца,
износадоприносазаобавезнасоцијалнаосигурањаипорезанадоходаккојисуплаћени,
уплатнихрачунајавнихприходанакојесутеуплатеизвршенеидругимподациманепоср
едноповезанимсизвршенимналогимазаисплатуплата,
накнадаплатаиосталихнакнадакојенемајукарактерплате, теуговоренихнакнада.

(6)

ООППједужнапоступитинаначинизстава

(5)

овогчланауколикоутокуједногданареализујеналогконкретногисплатиоцазаплаћањ
есамокеоднаведенихобавезакојесе,
премаовомзаконуипрописуопорезунадоходакплаћајуистовременосисплатомплате,
накнадеплатеинакнадакојенемајукарактерплате.

(7)

РазмјенаподатакавршисеуформиинаначинкојидоговореПорескауправаиУдружење
банакаБоснеиХерцеговиненаосновуУпутства.

(8)

Попријемуинформација,

Порескауправапредузимаактивностиизсвојенадлежностиуоквируканцеларијскеили
теренскеконтролеи, кадасузатоиспуњенизаконпрописаниуслови,
подносизахтјевзапокретањепрекршајног,
односнопријавузапокретањеказненогпоступкапротивисплатиоцатихприхода,
каоипокретањепоступказаредовну,
односнопринуднаплатуприпадајућихјавнихприхода

(9)

ООППједужнаодбитипровођењеналогзаплаћањеизаисплатуплатеакопослодавац,
истовременоузналогезаплаћањеизаисплатуплате,
нијепредаоиналогезаплаћањедоприносаилисеонинемогууцијелостипровести.

(10) ООП Пједужна дневно Пореској управи - Средишњем уреду достављати извјештај о проведеним налозима за плаћање за исплату плате и о проведеним налозима за плаћање осталих примања која немају карактер плате, а на којима се утврђује обавеза доприноса.

(11) На износ доприноса обавезно пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања од незапослености, који нису плаћени у прописаном року, плаћа се камата по стопи прописаној у прописом висине стопе камата на јавне приходе за сваки дан за кашњења.

(12) У случају неплаћања доприноса у року, надлежна Пореска управа ће покренути поступак наплате у складу са прописом који уређује поменуто област.

(13) Евиденције обрачунати и уплаћени доприноси маводи организациона јединица Пореске управе начием подручја сена ласис једиште обвезника уплате доприноса, односно пребивалиште осигураника који је сам обвезник доприноса и обвезник плаћања доприноса за лично осигурање осим регистрованих самосталних дјелатности, закоје евиденције обрачунати и уплаћени доприноси маводи организациона јединица Пореске управе начием подручја у регистроване самосталне дјелатности.

Члан 49. (Остали поступци)

Поступке утврђивања односно обрачунавања обавезе доприноса и поступке инспекцијског надзора, начина и времена плаћања тередослије да плаћања, наплате, обрачуна и плаћања за терезних камата, поврата више уплаћених доприноса и доприноса плаћених без правног основа, отписане наплативих доприноса, застаре, одгодена плате ијемствате поступке уезисосталим питањима којани су уређена овим законом проводи Пореска управа према одредбама прописаној у уређује поменуто област и.

ПОГЛАВЉЕ X - КАЗНЕ НЕОДРЕДБЕ

Члан 50. (За неплаћање доприноса)

(1) Новчаном казни му износ од 20.000,00 КМ до 200.000,00 КМ казни ће се за прекршај:

- а) послодавац - правнолице, којиуистубанкуистовременонепреданалог заплаћањеизаисплатуплатеиналогезаплаћањеизауплатупорезаи уплатудоприноса (члан 48. став (4)),
- б) послодавац - правнолице, уколиконеизвршипрерачунплатаускладу сачланом 56. став (2) овогзакона,
- ц) послодавац - правнолице, који не доставиИзвјештајодносноОбрачунски лист, Порескојуправиускладусачланом 47. ст. (1), (2) и (3),
- д) ООППкојанепоступиускладусачланом 48. ст. (5), (6),(9) и (10).

(2) Новчаномказномуизносу од 5.000,00 КМ до 20.000,00 КМ казнићесесамосталнипредузетникако:

- а) уистубанкуистовременонепреданалогзаплаћањеизаисплатуплате радницимаиналогезаплаћањеизауплатупорезаиуплатудоприноса (члан 48. став (4)),
- б) неизвршипрерачунплатарадникаускладусачланом 56. став (2) овог закона,
- ц) зарадникенедоставиИзвјештајодносноОбрачунскилистПореској управиускладусачланом 47. ст. (1), (2) и (3).

(3) Новчаномказномуизносу од 1.500,00 КМ до 5.000,00 КМ казнићесеза прекршај из става (1) овог члана и одговорнолицеуправномлицу.

Члан 51.

(За обвезнике уплате доприноса)

(1) Новчаномказномуизносу од 10.000,00 КМ до 50.000,00 КМ казниће се за прекршај:

- а) послодавац – правно лице,којиза осигураника по основу радног односа не утврдимјесечну основицу (члан 17.), не обрачуна и/илине уплатидоприносе истовремено сисплатомплаће и осталихпримања, не обрачуна и/илине уплатидоприносе према плаћикоја није исплаћена до посљедњегдана умјесецуза претходнимјесецилине обрачуна и/илине уплатидоприносе према плаћии осталимпримањима којисе дајуустварима и/илиуслугама илиу кориштењу неког права, најкасније до посљедњегдана умјесецуза претходнимјесец (члан 18.);
- б) послодавац - правно лице којиза осигураника по основу радног односа - изасланоградника, не утврдимјесечну основицу, не обрачуна и/илине уплати доприносе уроку(члан 20);
- ц) послодавац – правно лице, којиза осигураника по основу стручног оспособљавања за радбеззаснивања радног односа, не обрачуна ине уплатидоприносе уроку (члан 21);
- д) правно лице, исплатилацпримања, којиза осигураника који остварује примања пооснову обављања привременихиповременихпослова, од

повремених слободних занимања, допунскограда и осталих активности, не обрачуна и не уплати доприносе уроку (члан 30).

(2) Новчаном казном у износу од 2.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се самостални подузетник ако:

а) за радника не утврдим јесечну основицу (члан 17.), не обрачуна и не уплати доприносе истовремено с исплатом плаће и осталих примања, не обрачуна и не уплати доприносе према плаћикоја није исплаћена до посљедњег дана умјесецу за претходним јесецилине обрачуна и не уплати доприносе према плаћи и осталим примањима којисе дају у стварима и/или услугама или у кориштењу неког права најкасније до посљедњег дана умјесецу за претходним јесеци (члан 18.);

б) за осигураника по основу стручног оспособљавања за рад без заснивања радног односа, не обрачуна и не уплати доприносе уроку (члан 21);

ц) за осигураника који остварује примања по основу обављања привремених повремених послова, од повремених слободних занимања, допунскограда и осталих активности, не обрачуна и не уплати доприносе уроку (члан 30).

(3) Новчаном казном у износу од 2.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице управном лицу.

Члан 52.

(Заобвезнике доприноса за лично осигурање)

(1) Новчаном казном у износу од 1.500,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај:

а) осигураник по основу обављања самосталне дјелатности обрта и дјелатности сродних обрту, пољопривреде и шумарства, осталих самосталних дјелатности и професионалних дјелатности, ако не уплати доприносе уроку (чл. 23. и 24.) или не достави Пореској управи Извјештај односно Обрачунски листу року (члан 47. ст. (5) и (6)),

б) осигураник по основу запослења у иностранству, ако не уплати доприносе у року (члан 28.) или не достави Пореској управи Извјештај у року (члан 47. став (5)).²⁷

²⁷ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 52. тачка б) мијења се и гласи:

„б) осигураник по основу запослења у иностранству, ако не уплати доприносе у року (члан 28.) или не достави Пореској управи Извјештај у року (члан 47. став (5)).“

Члан 53.

(За остале обвезнике уплате доприноса)

(1) Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај обвезник уплате доприноса, ако не уплати доприносе у прописаном року или не достави Извјештај Порезној управи (чл.²⁸ 33., 36. и 37. став (1) тачкае)).

(2) Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 2.500,00 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице у правном лицу.

Члан 54.

(Мјера забране обављања дјелатности)

Правно лице или предузетник казниће се за прекршај према чл. 50., 51. и 52. тачкаа) овог закона за прекршај почињен први пут, а за прекршај почињен други пут, уз новчану казну, може му се изрећи мјера забране обављања дјелатности у трајању до шест мјесеци.

ПОГЛАВЉЕ XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

(Подзаконски акти рокова за њихово доношење)

(1)

Министар ће у року од 30²⁹ дана од данаступања на снагу овог закона донијети Правилник о примјени Закона о доприносима којим ће се прописати начин поступања при утврђивању обрачуна доприноса, начин извјештавања те облике садржаја извјештаја и другог питања којима ће се уредити првођење одредби закона као и Упутство о начину на којима банке обавезна извјештавати Пoresку управу о реализацији налога из члана 48. овог закона.

(2) Министар објављује до 31. децембра текуће године, засљедећу календарску годину, износемјесечних основица за обрачуна доприноса, којесупрописане као производизноса просјечне плате и одређеног коефицијента, изчл. 17., 19., 21., 23., 24., 25., 28., 29.,³⁰ 33., 40. и 46. овог закона.

²⁸ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 53. став (1) у загради број „32.“ се брише.

²⁹ Амандман Владе из септембра 2019. године: У члану 55. став (1) број „60“ замјењује се бројем „30“

³⁰ Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 55. у ставу (2) број „32.“ и зарез се бришу.

(3) Основице изчл. 22., 26., 27., 31., 34., 35., 37., 38. и 39. овог закона утврђује својим прописима законодавнотијело кантона.

Члан 56.
(Пријелазне одредбе)

(1) Доприносезакоје је обавеза плаћања настала, односно доспјела до дана почетка примјене овог закона, обвезници плаћања доприноса дужни платити у складу са прописима који су важили до дана почетка примјене овог закона.

(2) Обвезници обрачунавања и плаћања доприноса дужни су након ступања на снагу овог закона извршити прерачун плата (брutto износ) за обвезнике доприноса - запосленике, на нову збирну стопу ка производа брутто износа плате и коефицијента 1,0073³¹.

Члан 57.
(Престанак важења)

Даном почетка примјене овог закона на територији Федерације престаје да важи Закон доприносима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 и 4/21³²).

Члан 58.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“, а примјењује се од 1. јануара 2024³³ године.

³¹ Амандмани Владе из септембра 2019. године: У члану 56. став (2) број „1,0376“ замјењује се бројем „1,0222“

Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 56. став (2) број „1,0222“ замјењује се бројем „1,0073“.

³² Амандмани Владе из маја 2022. године: У члану 57. у загради, слово „и“ се замјењује зарезом, а иза ријечи: „34/18“ додаје се зарез и ријечи: „99/19 и 4/21“.

³³ Амандмани Владе из септембра 2019. године: У члану 58. број „2019.“ замјењују се бројем „2020.“

Амандмани Владе из маја 2022. године: У члану 58. број „2020.“ замјењује се бројем „2023.“.

Амандмане Владе из јануара 2023. године: У члану 58. број „2023.“ замјењује се бројем „2024.“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I – УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона је у члану III. 1. тачкац. који је измењена мандманима VIII, LXXXIX и CVI члану IV. А 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којима је уискључивој надлежности Федерације Босне и Херцеговине (удаљем тексту: Федерација) доношење прописа о финансијама и финансијским институцијама Федерације и фискал на политика Федерације, а Парламент Федерације БиХ узостала овлашћења предвиђена Уставом, одговоран је за доношење закона о вршењу дужности у федералној власти.

II – РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

II.1. Анализа садашње гестања у области доприноса за обавезна осигурања:

Стопе доприноса прописане важећим Законом доприносима су изузетно високе, а обухват примања на којима се обрачунавају и плаћају доприноси изузетно мали, што сенаводи и у коментарима Свјетске банке и ММФ-а.

Важећи Закон доприносима прописује допринос за обавезна осигурања из оснoварад ногодноса, док се допринос за остала обавезна осигурања којима је сувезана зарадница доприносима увећан бројем кантоналних прописа, што има ка оспљедицу да се исторазличиторегулише од кантона до кантона.

Важећи Закон прописује да обавеза за плаћање доприноса и подношење извјештаја Пореској управи настаје у моменту исплате плате, што има за оспљедицу да Пореска управа нерасполаже подацима остварених обавезама по овом оснoвунити може право временопредузети активности ради наплате истих, а радница не остварују управа из обавезних: здравственог осигурања, пензијског и инвалидског осигурања и осигурања у случају незапослености.

Прописани износи казни нису били адекватни, што је између осталог имало за оспљедицу честа кршења одредби закона.

Доношење нових прописа: Закон о раду, Закон о пензијском и инвалидском осигурању, колективни уговор и заштијевало је одређене измењене и уређене области.

II.2. Разлози за доношење:

Доношење овог закона је садржано у Плану рада Владе Федерације БиХ, Реформској агенди и препорукама ММФ-а.

Основни разлози и циљеви доношења Закона су:

проширење основице и повећања обухвата обрачуна доприноса, хармонизација основица за обрачун доприноса, поједностављење обрачуна доприноса, смањење стопе, јачање финансијске дисциплине у овој области, смањење сиве економије и стимулација запошљавања, притоме водећи рачуна о одрживости ванбуџетских фондова као носиоца обавезних социјалних осигурања. Сада су, по први пут, у Закону доприносима укључени сви осигураници без обзира на статус (досада су Законом доприносима били обухваћени само осигураници из оснoвoвaрaднoг односа, остали осигураници, те обавезе доприноса, стопе основице су различито прописивале од кантона до кантона).

Надаље, кроз повећање стопе доприноса (са садашњих 4% и 6% на 30%, односно на 16,50%, из бруто примања, зависно од тога јели прималац на када осигуран под другом оснoвoвaрaднoг обавезна осигурања и или не) на примања од друге самосталне дјелатности (уговори одјелу, чланство у комисијама, управни надзорни одбори и сл.) очекивани директни ефекат је пораст наплате доприноса по оснoвoвaрaднoг односно ови приходи ће помоћи у претпоставкама за одрживост ванбуџетских фондова, а очекивани индиректни ефекат је дестимулација послодаваца за ангажовање лица по уговору одјелу односно индиректно стимулација послодаваца за пријем лица у радни однос.

Један од темељних циљева доношења Закона доприносима је и јачање финансијске дисциплине која се огледа у прописаној обавези достављања обрачунског листа о обрачунатим доприносима најкасније до краја мјесеца за претходним мјесецима које не буд е исплаћена плата и уплаћени доприноси.

Натај начин ће Пореска управа Федерације Босне и Херцеговине имати пуно квалитетнији надзор уз мање трошкове,

а послодавци неће имати прилику да исплаћују нетоплату без уплате доприноса.

Надаље,

значајним повећањем новчаних казни указаним одредбама засигурно ће обавезници уплате доприноса размишљати да ли им се исплати избјегавање плаћања доприноса, односно плаћања изузетно високих казни које се прописују законом.

Овим законом су обухваћени доприноси за сва обавезна осигурања

(досада су Законом доприносима били обухваћени само осигураници из оснoвoвaрaднoг

односа)

што је посебно значајно да се целовито једним законом уреди ова област и избјегава велике а не једначеност од кантона до кантона и у погледу стапа и основица и обавеза доприноса

Полазећи од чињенице да је у Пореској управи успостављен Јединствени регистар осигурањика, на овај начин омогућује се квалитетнији надзор што би требало резултирало повећањем убраних доприноса.

Закон садржи одређене социјалне елементе у виду прописаних изузећа за износ основица на којима се врши обрачуна доприноса (за запослене криворудницима, текстилној, кожарској и индустрији обуће, тениској акумулативним дјелатностима старих заната као и такси превознике). Остале су ниске основице за самосталне предузетнике у обртним дјелатностима, пољопривреди и шумарству. Такође су остале изузеће за снижени основицама за не предузетнике који плаћају дохода кулашу на мизносу.

Усвајањем овог закона створиће се правни основ за ефикасније евидентирање, наплату и контролу свих доприноса за обавезна осигурања, усклађивање обухвата примања на којима се плаћају доприноси и висина стопас Републике Српске и мањити ригидност система доприноса у Федерацији у односу на земље у околности и остале европске земље.

Код израде закона констатирано је да су поједине одредбе већ биле усаглашене кроз интересе ресорна представника Федералног министарства рада и социјалне политике, Федералног министарства здравства, Федералног завода пензијског и инвалидског осигурања, Завода здравственог осигурања и реосигурања Федерације и Федералног завода за запошљавање у дијелу који је требало усагласити са наведеним.

II.3. Очекивање ефекти доношења Закона:

Усвајањем овог закона стварају се предуслови за сузбијање сиве економије, избјегавање плаћања доприноса и јачање финансијске дисциплине.

Укидањем доприноса на терет послодавца у вези са платама и платама других примана за запосленика, као и прецизније дефинисање основица, стопа, обвезника доприноса и обвезника плаћања доприноса и рокова за плаћање доприноса за сваку категорију осигурањика посебно, стварају се предуслови за поједностављење обрачуна и плаћања у складу са законом. Стварају се предуслови за одрживост ванбуџетских фондова и јачање стабилности истих.

Хармонизовање основица стварају се исти услови пословања на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Прописивање мплаћања доприноса на примања за посленика: накнада за топли брок, накнаду за пријевоз на посао и с посла и регреска оиза плату, као мплаћање доприноса за ПИО и ЗО за повремени самосталне дјелатности (уговори одјелу, уговори о ауторском дјелу, примања зараду разним комисијама, тијелима и сл. залица којани су осигурана по другом основу, односно само доприноса за ПИО залица која су већ осигурана по другом основу, створени су услови за смањење стопе доприноса и повољнији услови за амбијент, а наведена лица која се уплаћују наведени доприноси ће црпити права из ових уплата (нпр. повећање пензијске основице). Плаћање доприноса за ИЗО у зависности од зарадника, примјером ради уговора одјелу, послодавац више неће бити „стимулисани“ натаквид „ангажман радника“ и реално је очекивати да бисе исти ангажовали на основу уговора о раду на одређено или на одређено вријеме.

Прописивање обавезе послодавца подносити извјештаје о износу обрачунатих доприноса, из случаја кадане исплати плату, резултираће располагањем података о тачним износивама до уговора од стране Пореске управе, која ће моћи правремено предузимати активности ради наплате истих. Прописивање мзастареза доприноса за ЗО и осигурање за случај незапослености (доприноси из чијих се уплата црпе права у периодима кадасе уплаћују, односно и стасе не могу искористити ретроактивно на накнадно извршену уплату), стварају се правне претпоставке за реалније и праведније исказивање до уговора обвезника уплате по овом основу.

Обвезници доприноса који су важећим Законом стимулисани, на истиначин су стимулисани и предложеним законом у циљу стимулација за пошљавања потребних стручних радних снага у радно интензивним и високо акумулативним дјелатностима, којесупретежно оријентисанена извоз односно јачање конкурентности на иностраном тржишту (првенствено у текстилној, кожној и индустрији обуће).

III – УСКЛАЂЕНОСТ С ЕВРОПСКИМ ДИРЕКТИВАМА

Предмет уређивања овог закона није усклађивање са прописима Европске уније. Непостоје директиве и уредбе ЕУ које регулишу ову област.

IV – ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА ВОЂЕНИХ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ПРОПИСА

Утоку израде преднацрта овог прописа проведено не субројне консултације са лицима из интереса и интересима у области проблематику. Утврђено одржане су седнице Саекономско-социјалним Вијећем за територију Федерације Босне и Херцеговине у новембру 2016. и фебруару 2017. године.

Оба дома Парламента Федерације БиХ разматрају Нацрт закона и донијели закључке о усвајању Нацрта и отварању јавне расправе у трајању од 90 дана. Јавна расправа је затворена 01.01.2018. године. Током јавне расправе пристигле су примједбе и сугестије везане за текст прописа.

Примједбе и сугестије достављене су од стране:

- Пореске управе
- Удружења послодаваца Федерације БиХ
- Фудбалског савеза Босне и Херцеговине
- Синдикат текстила коже, обуће и гуме Федерације БиХ
- Raiffeisen bank d.d. Bosne i Hercegovine
- Addiko Bank dd Sarajevo
- Привредне коморе Федерације БиХ
- Федералног завода за запошљавање

Већи дио примједби и сугестија су прихваћени и постали су саставни дио текста закона, како слиједи:

У вези са примједбама и сугестијама Удружења послодаваца Федерације кориговане стопе додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стажа осигурања су већ аним трајањем, за осигураника које је сесваких 12 мјесеци стажа осигурања рачуна:

- а) као 14 мјесеци, са стопом 3,08%
- б) као 15 мјесеци, са стопом 4,62%
- ц) као 16 мјесеци, са стопом 6,16%
- д) као 18 мјесеци, са стопом 9,25%.

Ове стопе су амандманима Владе из септембра 2019 године додатно смањене:

- а) као 14 мјесеци, са стопом 3%

б) као 15 мјесеци, са стопом 4,50%

ц) као 16 мјесеци, са стопом 6%

д) као 18 мјесеци, са стопом 9%.

Прихваћене су примједбе и сугестије Пореске управе, да се одплаћања доприноса изумнакнаде за превозна посао испосла како бисе задржао принцип правичности према осигураницима. У вези са амандманима Владе из септембра 2019 године, на накнаде за пријевоз на посао и с посла, плаћаће се доприноси

Прихваћене су примједбе и сугестије Федералног завода за запошљавање, да се стопа доприноса осигурање услужности промијени са ранијих 1% на 1,50% (уз детаљно образложење стања не одрживости кантоналних служби за запошљавање уз стопу доприноса од 1%). Ове примједбе и сугестије су прихваћене и мајући у виду новачињеницу да у наредном периоду неће доћи до измјештања плаћања доприноса за здравствено осигурање за запосленалица из кантоналних служби за запошљавање.

Прихваћене су примједбе и сугестије банака којесе односена по мјера њарока извјештавања (у вези са проведеним налозима за плаћање за исплату плате и опроведеним налозима за плаћање осталих примања која немају карактер плате, анакојесе утврђује обавеза доприноса) Пореске управе од стране банке са: „докрајадана“ на „докрајанаредног дана“. Такође је прецизирано комес достављају, у електронској облику, наведени извјештаји, као што да ће Федерално министарство финансија прописати Упут својачину извјештавања Пореске управе од стране банке.

Прихваћен је и приједлог Raiffeisen банке, да се у циљу стимулација уплаћивања добровољних пензијских фондова, учлану 17. дода нови став (11) којим се регулише да се допринос не плаћају на приход од пензијског доприноса до 70,00 КМ мјесечно исплаћене обвезнику доприноса од плати оца доприноса у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови у Федерацији. Наведено је прихваћено и циљ хармонизирања са Републиком Српском. У вези са амандманима Владе из септембра 2019 године овај износ је повећан са 70,00 КМ

на 80.00 КМ а амандманима Владе из јануара 2023. године овај износ је даље повећан са 80,00 КМ на 100.00 КМ.

НисуприхваћенепримједбеисугестијеУдружењапослодавацаФедерацијеиПривредн
екомореФедерацијукојесусеодносиленазмањењезбирнестопедоприносаса 33% на
30,5% (доприносзаПАО 18%, доприносзаЗО 12%,
идоприносзаслучајнезапослености 0,5%),
каоиприједлозидаседоприносинеплаћајунаанакнаде: заисхранудоизносаод 90 КМ,
превоздоизносаод 40 КМирегресадоизносаод 300 КМ,
јербитопосљедичнозначилосмањењеприходауванбуџетскефондове, минимално:
заПАО 223.000.000 КМ, заЗО 244.000.000
КМзаосигурањеуслучајунезапосленостиза 103.000.000
КМштозначукупновишеод 500.000.000 КМнедостајућихсредстава.

Такођенисуприхваћенепримједбеисугестијеувезиспролонгирањемроказауплатудоп
риносакаоибрисањепрописанеминималнеосновицезаобрачундоприноса.

Доприносисеморајууплатитиистовременосаисплатомплате.

Непостојиоснованразлогзапролонгирањемроказаплаћањедоприноса.

Прихватањеприједлогабипосљедичнозначилослабљенедисциплинеинесигурносту
областиубирањадоприносакаоиусложњавањеконтролеифискалнунеодрживостван
буџетскихфондова.

Нијеприхваћенниприједлогзабрисањеодредбекојомјепрописанодоспијећеобавезеу
платедоприноса, допосљедњегданаумјесецузапретходнимјесецу,
заплатукојанијеисплаћенајербиистоводилонедисциплиниуобластиутврђивањаинап
латедоприноса,
немогућностиблаговременогпредузимањамерјауобластиспречавањаизбјегавањап
лаћањадоприносакаоистварањеунормновисокихдуговањапоовомоснову.

НијеприхваћенниприједлогСиндикататекстилакоже,
обућегумеФедерациједасеповлашћенаосновицазаобрачундоприносазарадникеиз
областитекстилакоже,

обућегумепримјењујебезикаквиограничењаупогледувисинестварноисплаћенепл
атејербитеретувисиниразликедоизносапунихдоприносаишаонаФондПАО.

ИстобипроузроковалонеправичнопоступањеупримјениЗаконадозвољавајућинатајн
ачинисплатевисокихизносаплатауистовременокоришћењеповлашћенеосновице.

УРепублициСрпскојсуидентификовалитајпроблеमुпрактиивећсуприпремљенеизмј
енеЗаконауправцупрописивањапредметногграничења.

V - ОБРАЗЛОЖЕЊЕПОЈЕДИНИХОДРЕДБИ

ПоглављеI -Општеодредбе:

Чл. 1. и 2. Дефинисано јештасе уређује овим законом из значења појмова који се користе у овом закону.

Чл. 3., 4. и 5. Прописано је која су обавезна осигурања, које обавезник доприноси, шта је обавеза доприноса, као и то да је обавеза осигурања везана за период проведеног осигурања.

Чланом 6. Дефинише се да ће предмет овог закона бити и добровољно пензијско и инвалидско осигурање.

Чланом 7. Прописује се шта обухваћа посао прикупљања и наплате доприноса, као и то да исте обавља Пореска управа.

Поглавље II - Обавезни доприноси:

Чланом 8. Прописано је који суд доприноси за обавезна осигурања.

Чланом 9. Прописује се стопа доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и то само из основице без доприноса на основицу, што је новина у односу на важећи закон. Прописана стопа од 16,50% је знатно нижа у односу на важећи закон гдје суд доприноси из основице и на основицу износили укупно 23%. Прописује се и стопе додатног доприноса за осигуранике који мсе 12 мјесеци стажа рачуна као: 14, 15, 16 или 18 мјесеци. Поред наведеног, прописује се и посебан допринос за случај инвалидности и смрти избог повреде на раду и професионалне болести по стопи од 5% за лица која се оспособљавају зарад без заснивања радног односа, за ученике и студенте који раде преко другог лица која су у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању обавезно осигурана лица, што је новина у односу на важећи Закон који мовалициани су била обухваћена.

Чланом 10. Прописује се стопа доприноса за здравствено осигурање из основице од 13,50%, без доприноса на основицу и иста је значајно нижа од укупне стопе (из основице и на основицу) од 16,50% по важећем закону. Такође се прописује стопе доприноса за обавезно здравствено осигурање за осигуранике пензионере, лица која се стручно оспособљавају без заснивања радног односа и незапослена лица, за ученике и студенте који раде преко другог лица која су у складу са Законом о здравственом осигурању обавезно осигурана за случај повреде на раду и професионалне болести, што је такође новина у односу на важећи закон који мовалициани су била обухваћена.

Чланом

11. Прописује се стопа доприноса у случају незапослености и из основице од 1,50% и иста је значајнија од односа стопу важећег закона укупно 2% (из основице). Овај допринос, односно осигурање по овом основу везује се само за лица у радном односу.

Чланом

12. Прописује се стопена приједнаведена три обавезна доприноса која се обрачунавају на основицу.

Основице за ове доприносе су дефинисане као производ просјечне плате и одређеног коефицијента, зависно од тога о којој категорији осигураника ради.

Чланом 13. Дефинисану обвезницу доприноса.

Чл. од 15. до 20., Регулација основица, обвезника доприноса, обвезника обрачунавања и плаћања доприноса и стопе за обавезна осигурања у вези са платама и осталим примацима који се везују за самосталну дјелатност, односно радни однос. Прописује се плаћање доприноса за исплаћене: накнаду за топли оброк, накнаду за пријевоз на посао и с посла и регрес.

Чл. 21. и 22. Регулација основице, стопе доприноса за осигуранике - лица која се стручно способљавају, волонтери и незапослена лица, обвезника обрачунавања и плаћања доприноса као и рок за уплату истих.

Чл. 23. и 24. Регулација основице, стопе доприноса за обавезна осигурања за осигуранике који обављају самосталну дјелатност (власници обрта сл.), обвезника обрачунавања и плаћања доприноса као и рок за уплату истих. Повластице, истеврсте и у исто м обиму, којесу имали осигураници, уз испуњавање законом прописаних услова, задржане су и овим законом (ниже основице за обрачун доприноса за дефицитарне и ниско акумулативне дјелатности и истарезанате). Доприноси, за осигуранике изова двачлана закона, прецизно су прописани као производ просјечне плате и одговарајућег коефицијента, зависно од дјелатности и дали порез на доходак плаћана на основу пословних књига или уплате у шалним износима и истисе обрачунавају на основицу, стим да ова лица могу обратити и већу основицу за обрачун доприноса.

Чл. 25 и 26. За лица која врше службу обављају без заснивања радног односа ранијим прописаним субили прописаним основицама и тикоје обвезник плаћања доприноса и тикоји допринос се плаћају, као и за лица (умјетнике, књижевнике и сл.) која појединикантони плаћују допринос што је ствараловелике проблеме и увезиса обрачунавањем, извјештавањем и остваривањем права по основу уплатених доприноса.

Наведеним члановима се прописују основица, обвезник доприноса,
обвезник обрачунавања и плаћања доприноса и стопе за обавезна осигурања и рокови за
уплату доприноса за наведене осигуранике.

Чл. 27., 28. и 29. Регулације се обавеза доприноса за осигуранике које издаје иностранство и осигуранике
које издаје код нерезидената у Федерацији, као изавласника привредног друштва,
уколико није обавезно осигуран подругом основу као и лица која имају средства за издржав
ање, а немају здравствено осигурање подругом основу.

Чланом

30. Прописује се обавеза плаћања доприноса за ПИО и ЗО постопама као из радни однос
,
за лица која нису осигурана подругом основу и која остварују примања по основу уговора о
дјелу и уговора о ауторском дјелу, рада у разним комисијама и радним тијелима,
чланства у посланичким и извршним тијелима свих нивоа власти,
чланства у управним надзорним одборима и сл. Занаведена примања, лица,
која нису осигурана подругом основу, прописује се обавеза плаћања доприноса за ПИО,
постопа као за осигуранике из основарадног односа.
Ово је новина у односу на садашње стање и циљ је,
поред проширења основице и смањења стопа доприноса,
и то да стимулише послодавце да закључују уговоре о раду на одређено или неодређенов
ријеме радницима.

Поглавље III

Обвезници обрачунавања и плаћања доприноса за остале осигуранике:

Чл. од 31. до 38. Прописани су обвезници доприноса,
обвезници обрачунавања и плаћања доприноса, стопе,
основице и рокови за уплату доприноса за осигуранике: пензионере, родитеља
његоватеља, лица на практичном раду пријеступања у радни однос,
чланове породице лица за посленогу иностранству,
ученике и студенте ангажоване преко задруге,
лица која су у одређеним околностима осигурана на ПИО,
уколико нису осигурана подругом основу као и лица која су у одређеним околностима осиг
урана на здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести.
Ово је
такође новина у односу на садашње стање и обавеза доприноса за ове осигуранике које
се у се прописивале разним кантонским и федералним прописима,
често различито и недовољно и не прецизно дефинисано.

Поглавље IV - Обавеза доприноса према накнади плате:

Члан 39.
Прописује се обавеза доприноса за накнаду које се остварују на терет средстава кантона
и завода здравственог осигурања.

Поглавље V - Остале обавезе доприноса:

Чл. 40., 41. и 42.
Прописује се најнижа основица за обрачун доприноса уколико и станије другачије прописана.
Надаље регулишу се обавезе доприноса за странце и држављане Босне и Херцеговине у иностранству а случајева када Босна и Херцеговина има закључен међудржавни уговор о социјалном осигурању и када нема закљученисти.

Поглавље VI - Период обавезе доприноса:

Чланом 43.
Прописује се период обавезе доприноса као период који осигураник проведе у осигурању према било којој основици обавезних осигурања (ненужно, у одређеним случајевима), а исказује се у данима месецима и годинама као оноу којим случајевима Пореска управа престаје евидентирати обавезе доприноса.

Поглавље VII - Застара

Чл. 44. и 45. Регулирају се релативни рок застаре на обрачун обавезе доприноса и камата те на наплату доприноса и камата као и право обвезника на поврат више уплаћених доприноса и камата од пет година не рачунајући до краја године у којој је доспјела обавеза плаћања као и апсолутни рок застаре права на обрачун обавезе доприноса и камата те на наплату доприноса и камата као и застаре права обвезника на поврат више уплаћених доприноса и камата од десет година. Застара се не односи на допринос за пензијско и инвалидско осигурање (односи се и на затезне камате доприноса за ПИО). Поступак утврђивања застаре проводи Поресна управа, а дуг се отписује рјешењем.

Поглавље VIII - Добровољни осигураници:

Чланом 46. Регулише се обвезник плаћања, стопа, основица и рок за уплату доприноса за добровољно пензијско и инвалидско осигурање.

Поглавље IX - Остале одредбе:

Чл. 47., 48. и 49.
Прописује се да обвезник обрачунавања доприноса саставља извјештај о врсти и износу обавеза доприноса, основици према којој суд доприноси обрачунати, периоду на којој се обавезе односе и од другим подацима и доставља га надлежној институцији.

ви Пореске каирокови задостављање наведених извјештаја.
Надаље регулише се плаћање доприноса,
тенадлежност Пореске управе за вођење евиденција обрачунатих и уплаћених доприносима.

Поглавље X - Казнене одредбе:

Чл. 50., 51., 52., 53. и 54. Регулишу износ казни због кршења одредби овог закона.

Поглавље XI - Прелазне и завршне одредбе:

Чл. 55., 56., 57. и
58. Прописује се рок за доношење Правилника о примјени Закона о доприносима, Упутства о начину на који је банка обавезна извјештавати Пореску управу о реализацији и алога из члана 48. овог закона каирокови за објаву износамјесечних основица за обрачун доприноса за осигуранике којим се основица утврђује као умножак просјечне плате и одговарајућег коефицијената.
Саставни дио Правилника су извјештаји који ће обвезници уплате доприноса подносити Пореској управи. Прописује се датум ступања на снагу закона и почетак примјене истог.

VI - ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона нису потребна додатна средства из Федералног буџета.